



Raportul privind evoluția sistemului de pensii private

În primele trei luni ale
anului

2024

Raportul privind evoluția sistemului de pensii private în primele trei luni ale anului 2024

Notă

Acest raport prezintă evoluția pieței pensiilor private în primele trei luni ale anului 2024. Raportul este realizat pe baza datelor raportate de către administratorii de fonduri de pensii pentru luna martie 2024.

Ca urmare a rotunjirilor este posibil ca totalurile să nu corespundă exact sumei componentelor sau să apară mici diferențe față de variațiile procentuale indicate în grafice sau tabele. Toate drepturile rezervate. Reproducerea informațiilor în scopuri educative și necomerciale este permisă numai cu indicarea sursei.

Autoritatea de Supraveghere Financiară

Splaiul Independenței nr. 15, sector 5, cod poștal 050092, București

TELVERDE: 0800.825.627 / Internet: <http://www.asfromania.ro> / E-mail: office@asfromania.ro

CUPRINS

Sinteză.....	3
1. Contextul macroeconomic și internațional	4
2. Piața pensiilor private din România.....	18
3. Fondurile de pensii administrate privat – Pilonul II	21
3.1. Valoarea activelor	21
3.2. Participanți.....	23
3.3. Contribuții	24
3.4. Plata activului net în caz de pensionare, invaliditate și deces	26
3.5. Structura investițiilor	27
3.6. Rate de rentabilitate	32
3.7. Depozitarii fondurilor de pensii administrate privat	34
4. Fondurile de pensii facultative – Pilonul III	35
4.1. Valoarea activelor	35
4.2. Participanți.....	37
4.3. Contribuții	38
4.4. Plata activului net în caz de pensionare, invaliditate și deces	40
4.5. Structura investițiilor	41
4.6. Rate de rentabilitate	46
4.7. Depozitarii fondurilor de pensii facultative	48
5. Fondurile de pensii ocupaționale	50
Listă grafice	51
Listă tabele	54

Sinteză

Conform evaluărilor efectuate de FMI la în luna aprilie 2024, activitatea economică a fost surprinzător de rezilientă în timpul procesului de dezinflație globală din perioada 2022-23. Creșterea ocupării forței de muncă și a veniturilor s-a menținut constantă, deoarece evoluțiile favorabile ale cererii și ofertei au sprijinit principalele economii, în pofida creșterii ratelor dobânzilor băncilor centrale menite să restabilească nivelul normal al prețurilor. În contextul în care tendința inflației a avut o evoluție descendentă, ca urmare a politicilor monetare ale băncile centrale, se preconizează că o înăsprire a politicilor fiscale menite să limiteze nivelurile ridicate ale datoriei publice, cu impozite mai mari și cheltuieli publice mai mici, va avea un impact asupra temperării creșterii economice.

Fondurile de pensii private din România au cumulat active în cuantum de 140 miliarde lei la finalul lunii martie 2024, în creștere cu 30,7% comparativ cu aceeași perioadă a anului anterior și cu 6,5% raportat la finalul lunii decembrie 2023. Astfel, la sfârșitul trimestrului I 2024, fondurile de pensii administrate privat (Pilonul II) au cumulat active în cuantum de 135 miliarde lei, cu 6,5% mai mult față de luna decembrie a anului anterior. Fondurile de pensii facultative (Pilonul III) au cumulat active în valoare de 5,03 miliarde de lei, cu 6,1% mai mult față de finalul anului trecut.

Instrumentele financiare din portofoliile fondurilor de pensii private care se tranzacționează pe piețe financiare sunt evaluate prin marcare la piață, indiferent de perioada de timp pentru care sunt prevăzute a fi deținute în portofolii. În această situație, evoluția valorii unitare a activului net a fondurilor de pensii private poate cuprinde pe termen scurt potențiale episoade de volatilitate, fiind influențată de acestea. Cu toate acestea, orizontul investițional al fondurilor de pensii private este unul pe termen lung, fondurile demonstrând o bună reziliență în urma șocurilor care au afectat piețele financiare în trecut.

La 31 martie 2024, erau înscriși 8,93 milioane participanți la cele 17 fonduri de pensii private, la finalul anului precedent fiind înregistrați un număr de 8,86 milioane participanți. Numărul participanților înregistrați în sistemul pensiilor administrate privat la 31 martie 2024 a fost de 8,2 milioane persoane, față de 8,15 milioane persoane înregistrate în luna decembrie a anului 2023, iar numărul de participanți înregistrați în sistemul pensiilor facultative a fost de 736,6 mii de persoane, comparativ cu 710,8 mii de persoane înregistrate la 31 decembrie 2023.

Politica investițională din cadrul portofoliilor de active ale fondurilor de pensii private continuă să fie concentrată pe piața financiară locală, ponderea investițiilor în instrumente cu venit fix reprezentând 71% din totalul portofoliului investițional al fondurilor de pensii private. La finalul lunii martie 2024, un procent de 25% a fost investit în acțiuni.

1. Contextul macroeconomic și internațional

1.1. Contextul macroeconomic local și internațional

Preambul

Conform evaluărilor efectuate de FMI la în luna aprilie 2024, activitatea economică a fost surprinzător de rezilientă în timpul procesului de dezinflație globală din perioada 2022-23. Creșterea ocupării forței de muncă și a veniturilor s-a menținut constantă, deoarece evoluțiile favorabile ale cererii și ofertei au sprijinit principalele economii, în pofida creșterii ratelor dobânzilor băncilor centrale menite să restabilească nivelul normal al prețurilor.

Pe măsură ce tendința inflației a avut o evoluție descendentă ca urmare a politicilor monetare ale băncilor centrale, se preconizează că o înăsprire a politicilor fiscale menite să limiteze nivelurile ridicate ale datoriei publice, cu impozite mai mari și cheltuieli publice mai mici, va avea un impact asupra temperării creșterii economice.

La sfârșitul anului 2023, inflația globală s-a apropiat de nivelul său pre-pandemic în majoritatea economiilor, pentru prima dată de la începutul perioadei recente de expansiune inflaționistă. În ultimul trimestru al anului 2023, inflația globală pentru economiile avansate a fost de 2,3% în termeni anualizați de la un trimestru la altul, în scădere de la un prag maxim atins de 9,5% în al doilea trimestru al anului 2022. În ciuda progreselor înregistrate, inflația nu a atins încă ținta în majoritatea economiilor.

Cu toate că autoritățile financiare au emis estimări referitoare la posibile riscuri de stagflație și recesiune, pe măsură ce inflația globală a scăzut de la nivelul său maxim, activitatea economică a crescut constant.

Ritmul de creștere globală estimat la 3,2% în 2023 este preconizat că va continua și în 2024 și 2025. Proiecția revizuită pentru 2024 este în creștere cu 0,1 puncte procentuale față de versiunea actualizată a WEO din ianuarie 2024¹ și cu 0,3 puncte procentuale față de prognoza WEO din octombrie 2023². Cu toate acestea, proiecția pentru creșterea globală în 2024 și 2025 este sub media anuală istorică de 3,8 % (2000-2019) și reflectă politicile monetare restrictive, retragerea sprijinului fiscal, precum și creșterea redusă a productivității. Se preconizează că economiile avansate vor înregistra o creștere ușoară reflectând în principal o redresare în zona euro după o creștere scăzută în 2023, în timp ce economiile de piață emergente și cele în curs de dezvoltare vor înregistra o creștere stabilă până în 2024 și 2025, cu diferențe regionale³.

¹ IMF, World Economic Outlook Update, Moderating Inflation Steady Growth Open Path to Soft Landing, Ianuarie 2024.

² IMF, World Economic Outlook, Navigating Global Divergences, Octombrie 2023

³ IMF, World Economic Outlook, Steady but Slow: Resilience Amid Divergence, Aprilie 2024

Economia zonei euro a stagnat la sfârșitul anului 2023, pe fondul unor condiții de finanțare stricte, al unei încrederi scăzute și al pierderilor de competitivitate din perioada anterioară. Informațiile recente furnizate de ECB sugerează o redresare mai lentă pe termen scurt decât cea prevăzută în proiecțiile din decembrie 2023 ale băncii pe fondul persistenței inflației. Cu toate acestea, se preconizează că nivelul de creștere economică se va accentua ușor în cursul acestui an pe fondul scăderii inflației și al expansiunii salariilor, precum și al îmbunătățirii termenilor de schimb. Pe termen mediu, se consideră că redresarea va fi susținută și de diminuarea treptată a impactului produs de înăsprirea politicii monetare a Băncii Centrale Europene. În ansamblu, este prognozată o creștere medie anuală a PIB-ului real de 0,6% în 2024, care se va consolida la 1,5% în 2025 și la 1,6% în 2026. Comparativ cu proiecțiile din decembrie 2023, perspectivele de creștere a PIB au fost revizuite în scădere pentru anul 2024, nu au fost revizuite pentru anul 2025 și au fost revizuite ușor în creștere pentru anul 2026⁴.

În Uniunea Europeană, analizele indică faptul că inflația va continua să se tempereze, datorită atenuării unei serii de presiuni și a impactului înăsprirea politicii monetare. Această temperare se va derula într-un ritm mai modest comparativ cu cel înregistrat în 2023. Pe măsură ce prețurile la energie scad, evoluția puternică a costurilor forței de muncă ar trebui să fie motorul dominant al inflației în indicii armonizati al prețurilor de consum (IAPC).

În condițiile în care se estimează că inflația va continua să scadă spre nivelurile țintă, iar anticipațiile privind inflația pe termen lung rămân ancorate, se așteaptă ca ratele de politică monetară ale băncilor centrale din principalele economii avansate să înceapă să scadă în a doua jumătate a anului 2024.

În Uniunea Europeană, se preconizează că factorii de finanțare, în special ratele ridicate ale dobânzilor, vor continua să aibă un impact negativ puternic asupra creșterii, care se va diminua doar treptat pe parcursul orizontului de prognoză.

Exporturile reale din zona euro au continuat să se reducă în trimestrul al treilea din 2023, dar a fost estimată o ușoară revenire în trimestrul al patrulea. Se așteaptă o creștere a acestora pe parcursul orizontului de proiecție, în general, în concordanță cu evoluțiile cererii externe⁵.

Se estimează că prețurile combustibililor de bază vor scădea în 2024, în medie, cu 9,7%, iar prețul petrolului va scădea cu aproximativ 2,5 procente. Scăderile reflectă capacitatea de rezervă abundentă și creșterea puternică a ofertei non-OPEC+. Este prognozat faptul că prețurile cărbunelui și ale gazelor naturale vor continua să scadă față de punctele de maxim anterioare, cu 25,1% pentru cărbune și cu 32,6% pentru gaze naturale în 2024, piața gazelor naturale devenind din ce în ce mai echilibrată din cauza noii oferte, a cererii atenuate și a nivelurilor ridicate de depozitare. Previziunile privind prețurile materiilor prime necombustibile sunt în general stabile în 2024, prețurile metalelor de bază urmând să scadă cu 1,8 %, din cauza unei activități industriale mai slabe în Europa și China. Estimarea cu privire la prețurile produselor alimentare de bază reflectă o scădere cu 2,2 la sută în 2024. Comparativ cu cele din Actualizarea WEO 2024 din ianuarie 2024, previziunile privind prețurile la produsele alimentare au fost

⁴ ECB, Eurosystem staff macroeconomic projections for the euro area countries, Martie 2024

⁵ ECB, Eurosystem staff macroeconomic projections for the euro area countries, Martie 2024

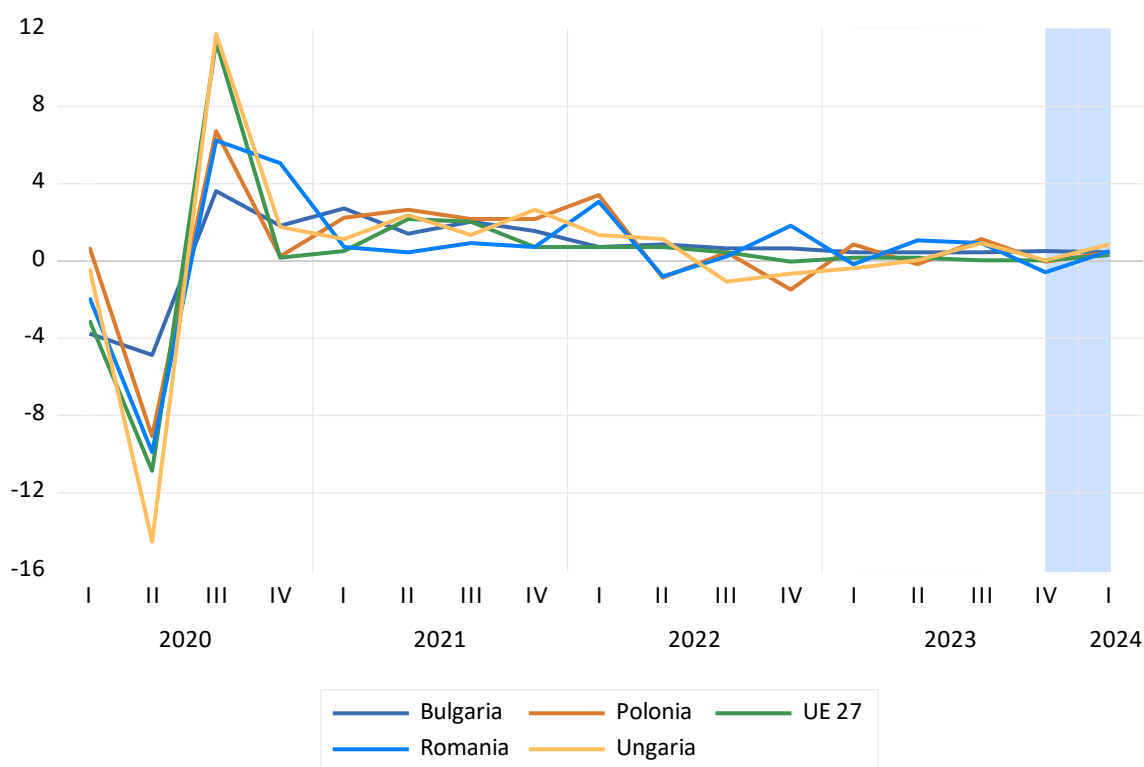
revizuite ușor în scădere, ca urmare a așteptărilor privind ofertele abundente la nivel mondial pentru grâu și porumb⁶.

Creștere economică

Graficele 1 și 2 prezintă evoluția creșterii economice în intervalul 2020 –T1 2024⁷. Detalierea dinamicii PIB pentru România pe trimestre în intervalul 2021 – 2024 este prezentată sintetic în Tabelul 1.

Produsul Intern Brut (PIB) al României a înregistrat o valoare de 300,69 miliarde de dolari în 2022, potrivit datelor oficiale ale Băncii Mondiale. Valoarea PIB-ului României reprezintă 0,13% din economia mondială.

Grafic 1 Creștere economică trimestrială (ca modificare procentuală față de perioada anterioară)



Sursa: Eurostat, prelucrare ASF

Pe o baza anuală, economia națională a înregistrat o creștere de 0.1% pe serie brută în primul trimestru din 2024, mult sub așteptările pieței, situate la 2,7%, și după o creștere de 3% în precedentul trimestru.

⁶ IMF, World Economic Outlook, Steady but Slow: Resilience Amid Divergence, Aprilie 2024

⁷ Datele pentru graficele de mai jos au fost colectate de pe pagina Eurostat la data de 25.05.

Economia românească a crescut cu 0,5% în ritm trimestrial în primul trimestru din 2024 pe serie ajustată sezonier, revenind de la o contracție de 0,6%, revizuită în creștere, în perioada precedentă, conform unor estimări preliminare.

Conform Eurostat, Produsul Intern Brut (PIB) în Uniunea Europeană a crescut cu 0,40% în primul trimestru din 2024 față de același trimestru al anului precedent. Rata anuală de creștere a PIB-ului în Uniunea Europeană a fost în medie de 1,63 la sută din 1996 până în 2024, atingând un maxim istoric de 14,40 la sută în al doilea trimestru din 2021 și un minim istoric de -13,30 la sută în al doilea trimestru din 2020.

Comparativ cu proiecțiile din decembrie 2023, creșterea PIB real a fost revizuită în scădere cu 0,2 puncte procentuale pentru 2024, nu a fost revizuită pentru 2025 și a fost revizuită în creștere cu 0,1 puncte procentuale pentru 2026. În ceea ce privește componentele PIB-ului real, se preconizează că principalul motor al creșterii economice va fi consumul privat real, susținut de creșterea robustă a veniturilor reale și de îmbunătățirea încrederii consumatorilor. Consumul privat este estimat să fi crescut în ultimul trimestru al anului 2023. Prognozele indică faptul că nivelul cheltuielilor de consum se va consolida treptat în trimestrele următoare, reflectând scăderea inflației și menținerea rezilienței generale a pieței forței de muncă.

Tabelul 1 prezintă estimările semnal pentru dinamica PIB la nivelul trimestrului 1 din anul 2024⁸. Conform acestora, comparativ cu trimestrul IV din 2023, produsul intern brut a crescut cu 0,5%. Față de trimestrul I din 2023, produsul intern brut a manifestat o creștere de 0,1% pe seria brută și de 1,8 % pe seria ajustată sezonier.

Tabel 1 Evoluția Produsului intern brut trimestrial

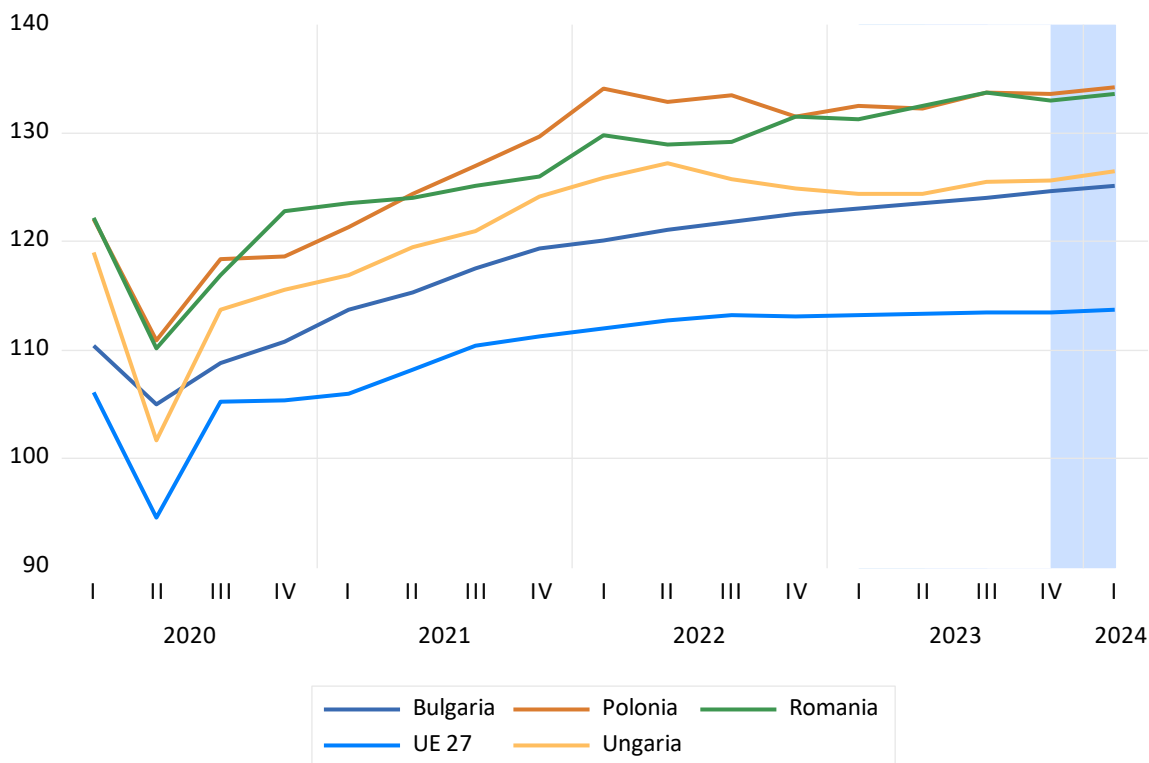
		T1	T2	T3	T4	An
- în % față de perioada corespunzătoare din anul precedent –						
SERIE BRUTĂ	2022	105.6	104.4	103.0	103.9	104.1
	2023	102.4	101.1	101.9	103.0	102.1
	2024	100.1	-	-	-	-
SERIE AJUSTATĂ SEZONIER	2022	105.1	103.9	103.2	104.4	-
	2023	101.1	102.8	103.5	101.1	-
	2024	101.8	-	-	-	-
- în % față de trimestrul precedent –						
SERIE AJUSTATĂ SEZONIER	2022	103.0	99.2	100.2	101.8	-
	2023	99.8	101.0	100.9	99.4	-
	2024	100.5	-	-	-	-

Sursa: Date INS

⁸ INS, comunicatul de presă emis la 15.05.2024.

Conform Prognozei de primăvară realizată de Comisia Europeană, creșterea reală a PIB-ului în România va depăși 3% în perioada de prognoză, datorită accelerării consumului privat, susținută de venituri disponibile reale mai mari. Se estimează posibilitatea existenței unei relaxări a condițiilor financiare și faptul că investițiile publice vor rămâne solide, însă cererea externă din partea principalilor parteneri comerciali din UE va fi slabă în 2024⁹.

Grafic 2 Creștere economică trimestrială (nivel – Indice 2015 – 100)



Sursa: Eurostat, prelucrare ASF

Activitatea economică și-a revenit la începutul anului 2024, după o creștere relativ atenuată a PIB-ului real de 2,1% în 2023. Consumul privat s-a redresat semnificativ datorită creșterilor pensiilor și salariilor din sectorul public. Comenzile noi din industria prelucrătoare se consolidează, iar încrederea mediului de afaceri rămâne favorabilă.

Dinamica inflației

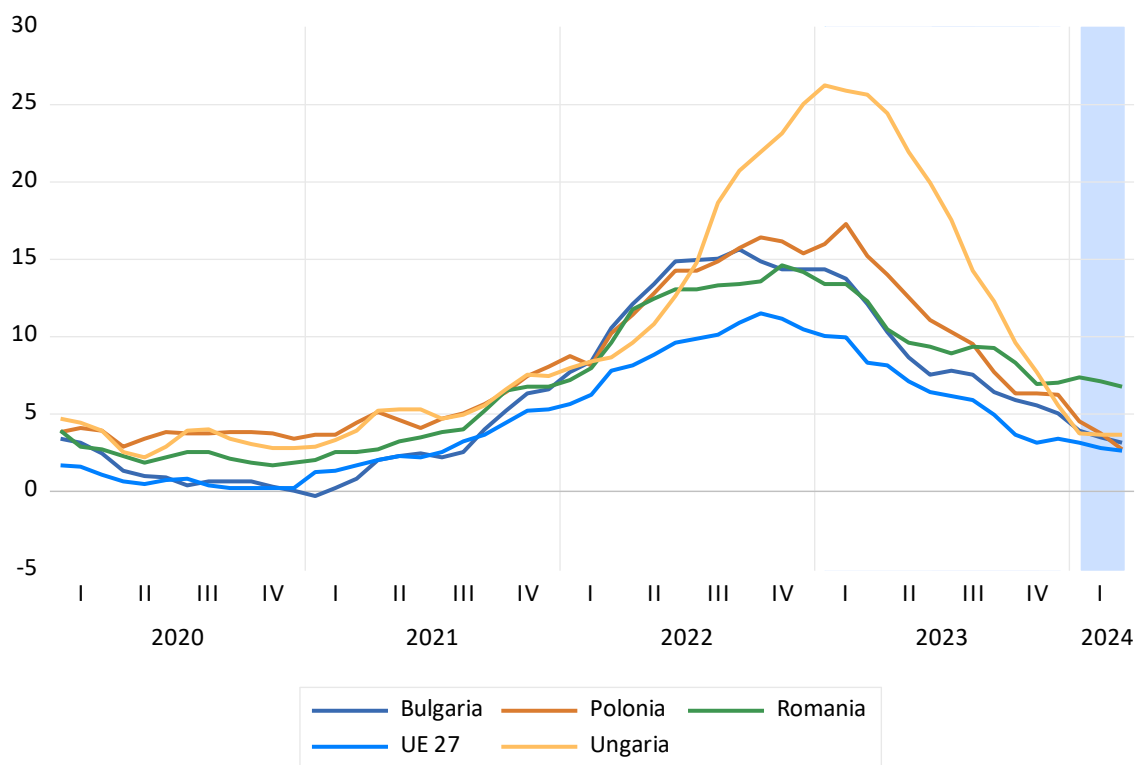
Conform datelor INS, rata anuală a inflației din România a continuat să se reducă la 5,9% în aprilie 2024, de la 6,61% în luna precedentă. Aceasta a marcat cea mai scăzută valoare din august 2021, în condițiile în care prețurile s-au temperat pentru toate componentele, și anume; alimente (2,07% față de 2,81%), produse nealimentare (7,17% față de 8,06%) și servicii (10,05% față de 10,2%). Pe o bază lunară, prețurile

⁹ European Commission, Economic forecast for Romania, Spring 2024 Economic Forecast A gradual expansion amid high geopolitical risks.

de consum au avansat cu 0,08%, cel mai mic nivel din ultimele cinci luni, după o creștere de 0,42% în perioada anterioară.

Prețurile de bază ale bunurilor de consum în România au crescut cu 10,40% în luna aprilie 2024 față de aceeași lună a anului precedent. Se estimează că inflația va continua să scadă, dar numai treptat, iar șomajul va rămâne în linii mari neschimbat¹⁰.

Grafic 3 Rata inflației (2020 – 2024)



Sursa: Eurostat, prelucrare ASF

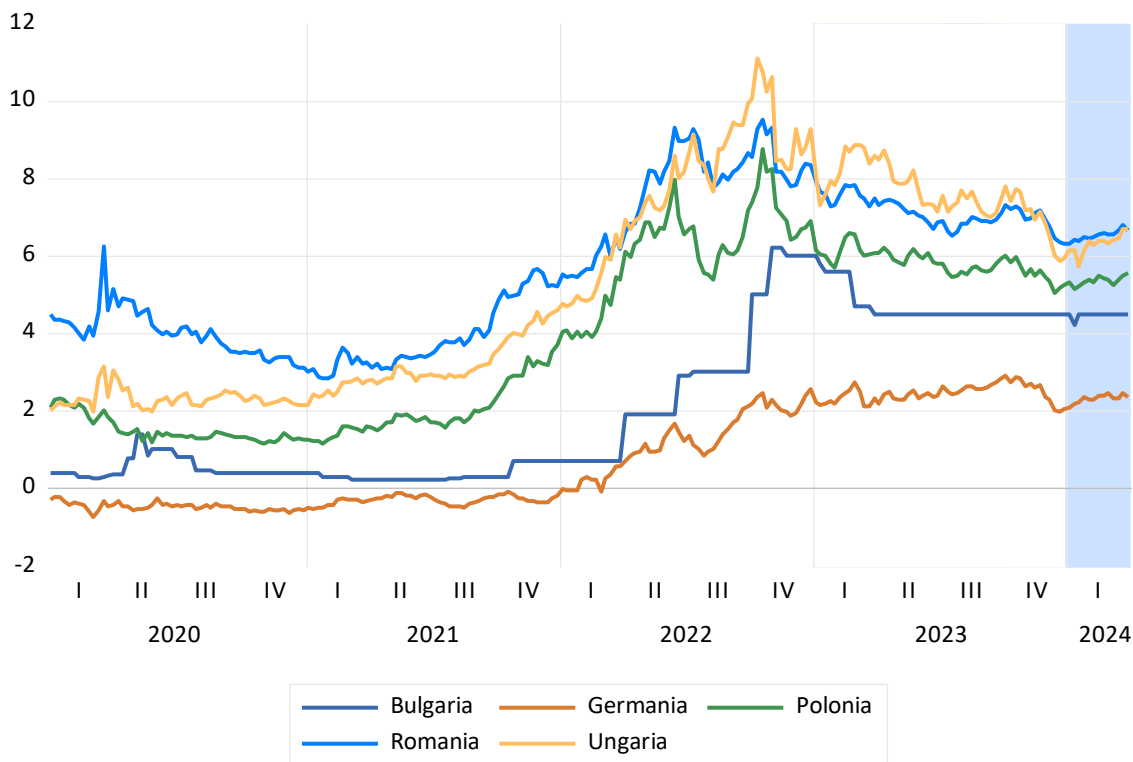
În UE, inflația anuală a fost de 2,6% în aprilie 2024, stabilă față de martie 2024, în timp ce cu un an în urmă se situa la valoarea de 8,1%. Conform evaluării Eurostat, cele mai mici rate anuale au fost înregistrate în Lituania (0,4%), Danemarca (0,5%) și Finlanda (0,6%). Cele mai mari rate anuale au fost înregistrate în România (6,2%), Belgia (4,9%) și Croația (4,7%). Comparativ cu martie 2024, inflația anuală a scăzut în cincisprezece state membre, a rămas stabilă în patru dintre statele membre, iar în alte opt state europene a crescut. La nivelul lunii aprilie 2024, cea mai mare contribuție la rata anuală a inflației din zona euro a venit din partea serviciilor (+1,64 puncte procentuale, pp), urmate de alimente, alcool și tutun (+0,55 pp), bunuri industriale neenergetice (+0,23 pp) și energie (-0,04 pp).

¹⁰ European Commission, Economic forecast for Romania, Spring 2024 Economic Forecast A gradual expansion amid high geopolitical risks.

Rata dobânzii

Graficul 4 prezintă dinamica obligațiunilor suverane la 10 ani pentru statele incluse în analiză, Germania fiind tratată drept referință pentru evoluția europeană. Randamentele obligațiunilor guvernamentale au manifestat pe parcursul primului trimestru din anul 2024 o traiectorie constantă. În acest interval, Banca Națională a României nu a modificat valorile ratei de politică monetară sau ratele facilităților de creditare și depozit față de valorile înregistrate anterior.

Grafic 4 Randamentele obligațiunilor suverane (10 ani)

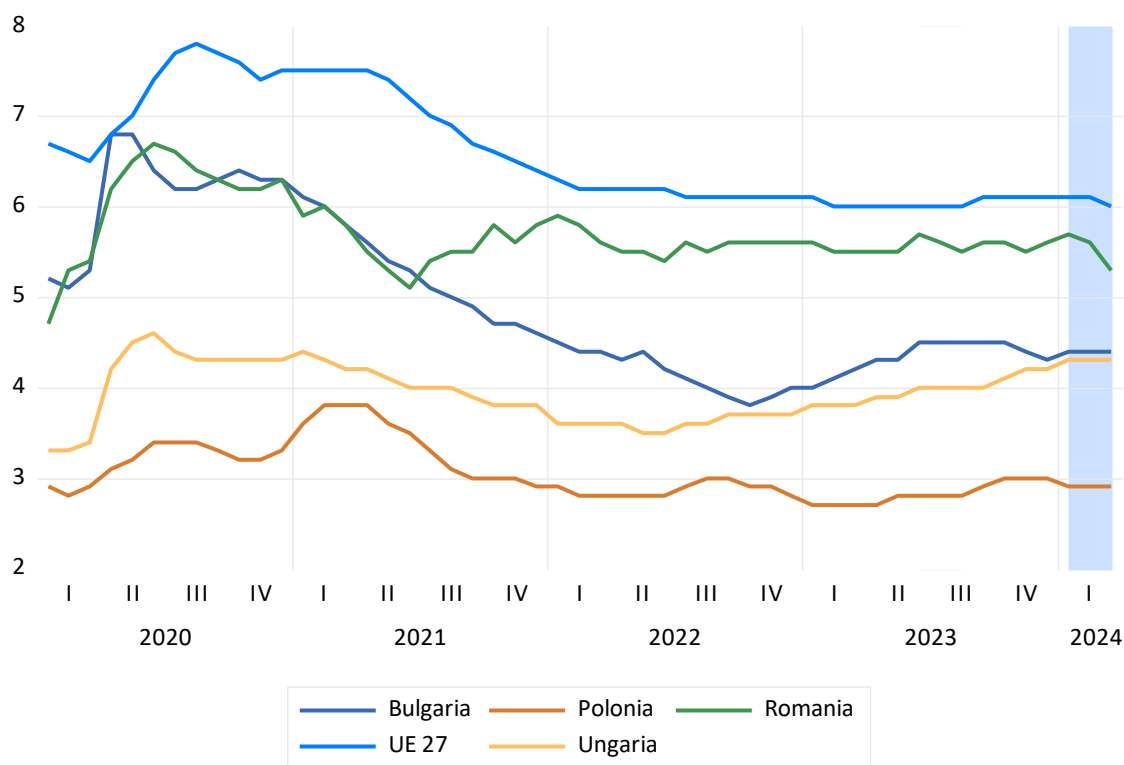


Sursa: Refinitiv, prelucrare ASF

Piața muncii

Rata șomajului din România, ajustată sezonier, a scăzut ușor la 5,3% în martie 2024, de la 5,6% în luna precedentă. Aceasta a marcat cea mai scăzută rată a șomajului din septembrie 2021, în condițiile în care numărul șomerilor a scăzut cu 25,1 mii față de luna anterioară, ajungând la 441 mii. La nivelul Uniunii Europene, rata șomajului a scăzut la 6% în martie, de la 6,10% în februarie 2024. Rata șomajului în Uniunea Europeană a fost în medie de 8,85% din 2000 până în 2024, atingând un maxim istoric de 11,70% în ianuarie 2013 și un minim istoric de 6,00% în februarie 2023.

Grafic 5 Rata lunară a șomajului



Sursa: Eurostat, prelucrare ASF

Sentiment economic

Indicatorul de sentiment economic (ESI) este un indicator compozit ce are ca scop urmărirea dinamicii PIB. Scalarea sa este realizată la o medie pe termen lung de 100 și o deviație standard de 10. În aceste condiții, valorile peste 100 indică un sentiment economic peste medie și vice-versa.

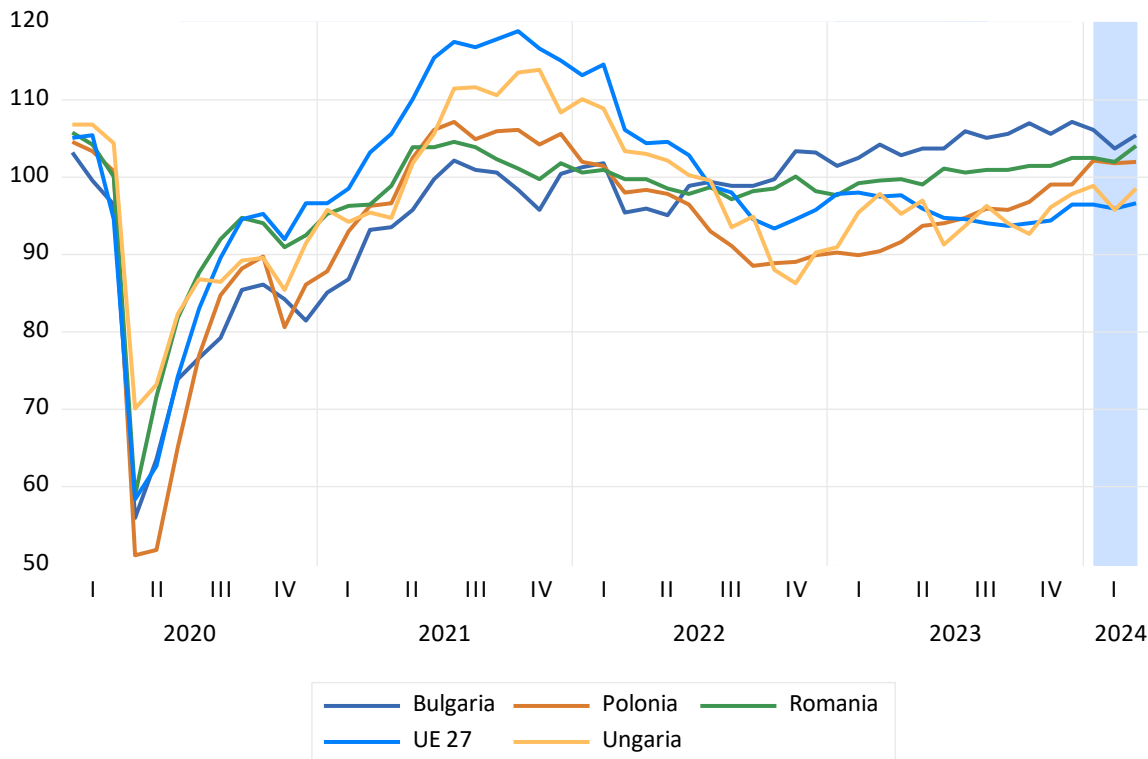
După cum se poate observa din Graficul 6, în trimestrul I din 2024 percepția asupra dinamicii economice în Uniunea Europeană a manifestat o tendință generală fie relativ stabilă, fie descendentă, comparativ cu trimestrul anterior. În ciuda acestui fapt, în luna martie 2024, ESI (ESI) a crescut atât în UE (+0,7 puncte la 96,2), cât și în zona euro (+0,8 puncte până la 96,3).

În UE, creșterea indicelui ESI a fost determinată de îmbunătățirea încrederii în rândul comercianților cu amănuntul, al consumatorilor și, într-o mai mică măsură, al managerilor din sectorul serviciilor și din industrie, în timp ce încrederea a rămas stabilă în sectorul construcțiilor. Dintre cele mai mari economii ale UE, ESI s-a îmbunătățit semnificativ în Franța (+2,6) și, într-o măsură mai mică, în Italia (+1,5) și Germania (+0,9). Acesta s-a deteriorat în Țările de Jos (-0,7) și în Spania (-0,4) și a rămas în general stabil în Polonia (+0,3).¹¹

¹¹ European Commission, Business and consumer survey results for March 2024.

Evoluția pentru România la nivelul lunii martie 2024, a plasat indicatorul la valori superioare pragului de 100 (103.7), conform anexelor statistice prezentate de Comisia Europeană¹².

Grafic 6 Sentiment economic



Sursa: Eurostat, prelucrare ASF

Riscuri curente

Riscurile la adresa mediului economic mondial s-au diminuat începând cu octombrie 2023, ceea ce a condus la o distribuție în general echilibrată a rezultatelor posibile în jurul proiecției de bază pentru creșterea mondială. Cu toate că au fost obținute performanțe economice mondiale surprinzător de solide după luna octombrie 2023, rămân plauzibile mai multe riscuri negative la adresa creșterii mondiale.

Conflictul din Gaza și Israel ar putea escalada și mai mult la nivelul spațiului geografic limitrof. Continuarea atacurilor în Marea Roșie și războiul în curs de desfășurare din Ucraina riscă să genereze șocuri suplimentare în materie de aprovizionare, nefavorabile redresării globale, cu creșteri ale costurilor alimentelor, energiei și transportului. O scădere mai lentă decât cea așteptată a inflației de bază în marile economii, ca urmare restrângerii persistente a pieței muncii sau a unor noi tensiuni în lanțurile de aprovizionare, ar putea declanșa așteptări privind o creștere a dobânzilor și o scădere a prețurilor activelor, în mod similar cu începutul anului 2023.

¹² European Commission, Business and consumer survey results for March 2024 - Statistical Annex.

Consolidarea fiscală este necesară în multe economii de piață avansate, emergente și în curs de dezvoltare pentru a reduce ponderea datoriei în PIB și pentru a reface capacitatea de a face față șocurilor viitoare. Însă o trecere prea bruscă la creșteri de impozite și reduceri de cheltuieli, dincolo de ceea ce se preconizează în prezent, ar putea duce la o creștere mai lentă decât cea prevăzută și ar putea reduce ritmul de reformă.

O evoluție nefavorabilă a războiului Rusiei în Ucraina ar putea genera mai multe restricții în ceea ce privește comerțul și mișcările transfrontaliere de capital, tehnologie și lucrători. Analizele realizate de Fondul Monetar Internațional sugerează că intensificarea fragmentării geo-economice ar putea reduce fluxurile de investiții de portofoliu și de investiții străine directe, ar putea încetini ritmul de inovare și de adoptare a tehnologiilor și ar putea constrânge fluxul de mărfuri între blocurile fragmentate, ceea ce ar duce la pierderi mari de producție și la volatilitatea prețurilor la mărfurile de bază¹³.

¹³ IMF, World Economic Outlook, Steady but Slow: Resilience Amid Divergence, Aprilie 2024

1.2. Piața pensiilor private în context internațional

Potrivit raportului OECD, *Pensions at a Glance 2023*, publicat în luna decembrie 2023, la nivel global au fost constituite active substanțiale destinate pensionării. Activele planurilor de pensii se situau la nivelul de 87% din suma PIB-urilor tuturor țărilor OECD la sfârșitul anului 2022, ceea ce reprezintă mai puțin de procentul de 100% înregistrat în urmă cu doi ani. Aproape două treimi dintre țările OCDE au constituit, de asemenea, rezerve de pensii publice pentru a sprijini funcționarea sistemelor publice de pensii pe măsură operează plăți. Pentru aceste țări, activele din fondurile de rezervă pentru pensii publice (PPRFs-public pension reserve funds) reprezentau 12% din suma PIB-urilor la sfârșitul anului 2022, comparativ cu 14% în urmă cu doi ani.

Activele din planurile de pensii se ridicau la 51,5 trilioane USD la sfârșitul anului 2022 în zona OECD. Statele Unite au avut cea mai mare piață de pensii din zona OECD, cu active în valoare de 35 trilioane USD, reprezentând 67,9% din totalul OECD. Alte țări din OECD cu sisteme de pensii de mari sunt Canada, cu active în valoare de 3,1 trilioane dolari și o cotă de 6,1% din piața de pensii din OECD în 2022; Marea Britanie, 2,6 trilioane dolari și o cotă de 5%; Australia, 2,1 trilioane dolari și o cotă de 4,1%; Olanda, 1,5 trilioane dolari și o cotă de 3%; Elveția, 1,3 trilioane USD și o cotă de 2,5%; și Japonia, 1,3 trilioane USD și o cotă de 2,5%.

Cu toate că activele planurilor de pensii din OECD se ridică la 87% din suma PIB-urilor tuturor țărilor OECD la sfârșitul anului 2022, importanța lor pe plan intern variază de la o țară la alta. În șapte țări din OECD, activele au depășit dimensiunea PIB-ului: Danemarca (192,3%), Islanda (186,1%), Canada (152,8%), Elveția (152,4%), Olanda (150,7%), Statele Unite (137,5%) și Australia (131,4%). Aceste țări au planuri de pensii de mult timp și, cu excepția Canadei și a Statelor Unite, au sisteme de pensii private obligatorii sau cvasi-obligatorii. În schimb, raportul active/PIB a fost sub 20% în 18 țări OECD, inclusiv în unele dintre acestea cu programe de înscriere obligatorie sau automată relativ recente (cum ar fi Letonia, Lituania și Polonia) sau cu o participare relativ scăzută a populației în vârstă de muncă (cum ar fi Franța, Grecia, Italia). Grecia a înregistrat cea mai mică valoare a activelor în raport cu PIB-ul dintre țările OECD (sub 1%).

În economiile G20 din afara OECD, mărimea activelor planurilor de pensii a variat, de asemenea, foarte mult, de la 78,2% în Africa de Sud la 1,7% din PIB în Indonezia (pentru fondurile de pensii ale angajatorilor și fondurile de pensii ale instituțiilor financiare).

Tabel 2 Evoluția gradului de penetrare al pensiilor private (activele totale ale mijloacelor de economisire pentru pensionare % PIB)

	Active % PIB 2012	Active % PIB 2022
Danemarca	190.0	192.3
Islanda	139.1	186.1
SUA	122.7	137.5
Suedia	65.6	97.9
Croația	15.9	28.2
Kosovo	15.0	27.1
Letonia	7.6	16.3
Estonia	9.8	13.0
Slovacia	9.3	13.7

Macedonia de Nord	4.6	14.6
Bulgaria	6.9	11.7
Spania	13.3	11.8
Italia	6.6	11.3
Franța	8.2	10.9
Lituania	4.3	8.7
Cehia	6.7	8.8
Slovenia	6.3	7.0
România	1.6	7.1
Ungaria	3.8	4.2
Serbia	0.4	0.7
Albania	0.0	0.3

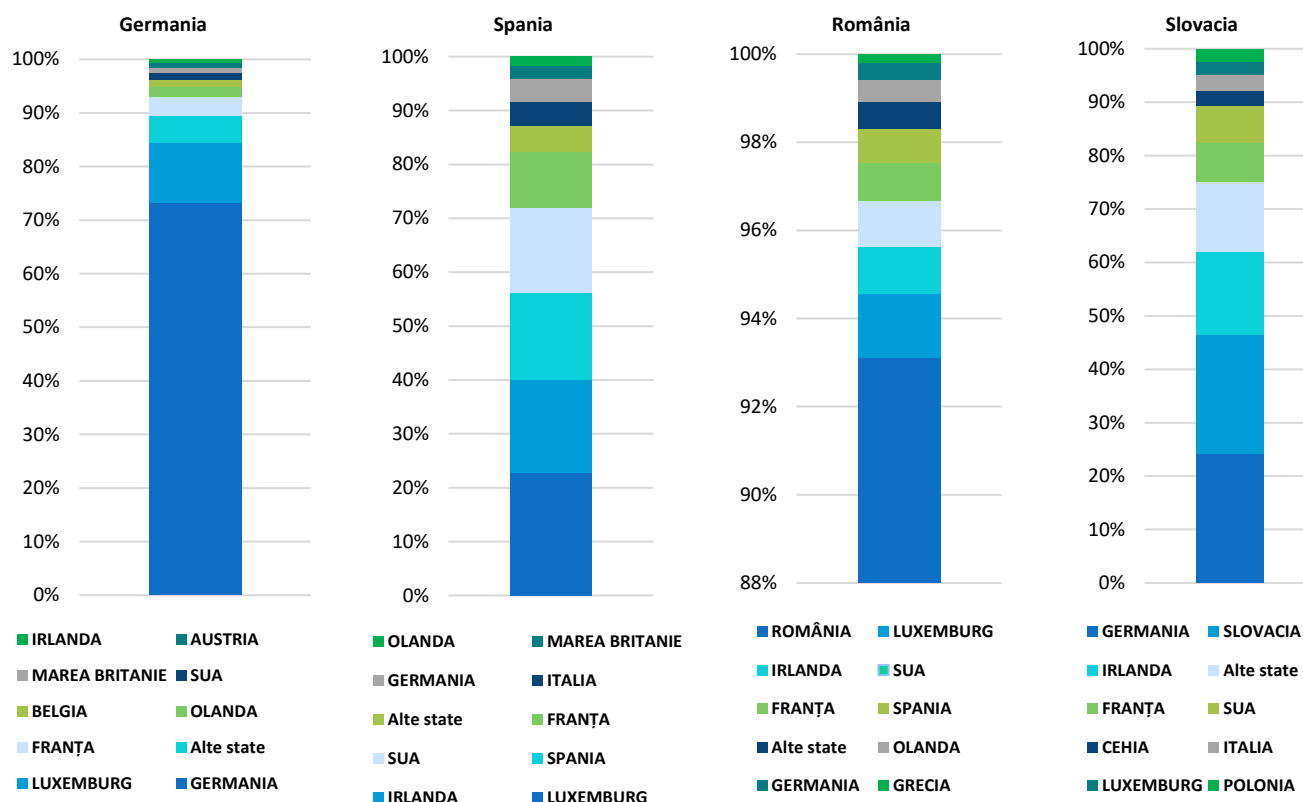
Sursa: Pension Markets in Focus 2023, OECD, ediția din decembrie 2023

Structura investițională a portofoliilor influențează randamentele obținute de vehiculele investiționale. Astfel, o alocare importantă a portofoliului către active riscante implică randamente potențiale mai mari, dar și o volatilitate mai crescută a randamentului. Activele din planurile de pensii și din fondurile de rezervă pentru pensii publice sunt investite în principal în obligațiuni și acțiuni. Proporțiile de acțiuni și obligațiuni din portofolii variază considerabil de la o țară la alta, dar există, în general, o preferință mai mare pentru obligațiuni.

Având în vedere caracterul obligatoriu al sistemului de pensii administrate privat din România, sunt instituite prin lege mai multe mecanisme de protecție a participanților, printre care se numără rata minimă de rentabilitate pentru fiecare categorie de risc a fondurilor de pensii private. În cazul în care un fond obține periodic rate de rentabilitate inferioare ratei minime, se declanșează aplicarea unor măsuri speciale de supraveghere în vederea redresării situației. În contextul în care există un număr restrâns de fonduri de pensii administrate privat și al mecanismelor de protecție existente, s-a constatat o abordare similară din partea administratorilor în ceea ce privește alocarea strategică a portofoliului investițional, caracterizată printr-o expunere moderată la risc și totodată printr-o preferință pentru titlurile emise de către statul român. Pe plan european, piețele fondurilor de pensii private sunt diferite structural de piața din România. Majoritatea produselor sunt facultative și predomină în multe țări fondurile de pensii ocupaționale. În acest context, portofoliile agregate ale fondurilor de pensii europene, existente într-un număr mult mai mare, sunt investite într-un mix de active financiare, în special obligațiuni și acțiuni.

Referitor la expunerea pe țări a activelor fondurilor de pensii, potrivit datelor publicate de EIOPA, în trimestrul IV 2023, Germania a avut o pondere de circa 73% în active germane, 11% în active din Luxemburg și 16% în alte state. Spania a înregistrat o pondere de aproximativ 23% în active din Luxemburg, 17% în active din Irlanda și 60% în alte state. Slovacia a deținut o pondere de 24% în active germane, 22% în active slovace și 53% în alte state. În cazul României a fost observată o pondere de 93% în active românești, 1% în active din Luxemburg și 5% în alte state.

Grafic 7 Expunerea pe țări a activelor fondurilor de pensii la 31 decembrie 2023

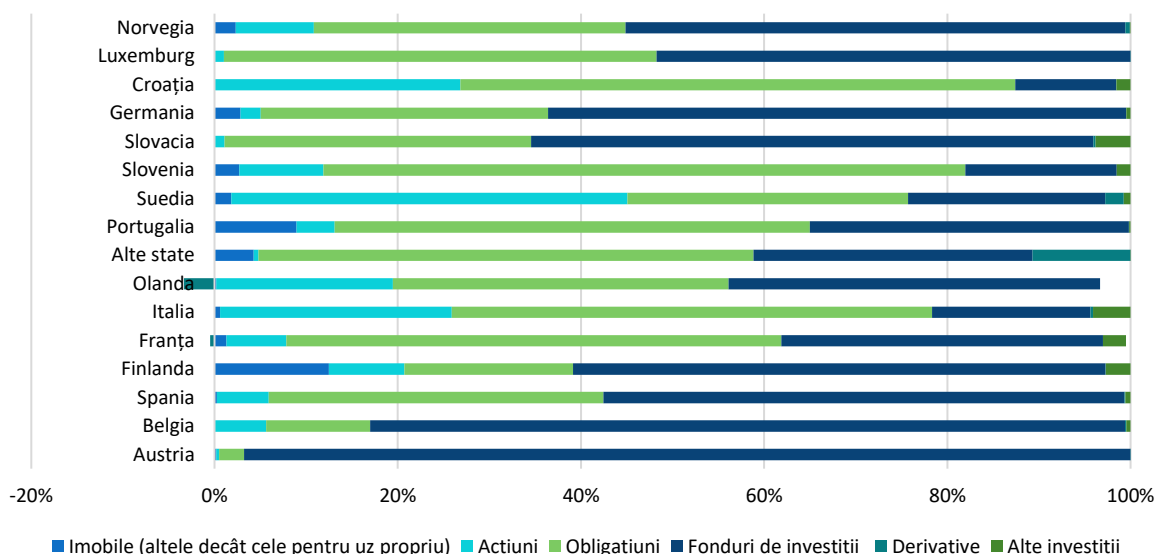


Sursa: EIOPA, Occupational Pensions Statistics, Asset Exposures Q4 2023

Performanța portofoliului rămâne o preocupare cheie pentru IORP. Randamentul investițiilor ar putea fi afectat negativ de o potențială deteriorare a condițiilor economice și ale piețelor financiare. În cazul planurilor de pensii cu beneficii definite, acest lucru ar putea necesita un sprijin suplimentar din partea angajatorului care sponsorizează planul de pensie, în timp ce pentru beneficiarii planurilor cu contribuții definite acest lucru se traduce prin plăți mai mici ale pensiilor. Impactul potențial depinde de particularitățile IORP din statele membre și de alocarea activelor acestora.

Situația macroeconomică poate crea, de asemenea, riscuri pentru portofoliile de investiții. O scădere a activităților economice și a cererii agregate ar putea avea un impact negativ asupra societăților nefinanciare, ceea ce ar putea duce la o scădere a ratingului de credit sau la insolvențe și ar putea avea un impact grav asupra portofoliilor de investiții ale instituțiilor de pensii ocupaționale.

Grafic 8 Structura investițională a fondurilor de pensii ocupaționale în statele europene în T4 2023 (%)



Sursa: EIOPA, Occupational Pensions Statistics, Balance Sheet Q4 2023

În trimestrul IV 2023, fondurile de pensii ocupaționale din statele europene, au investit în cea mai mare parte în fonduri de investiții (42,30%), urmate de obligațiuni (38,67%) și acțiuni (19,53%). Dintre țările analizate, în cazul Sloveniei a fost observat cel mai semnificativ procent al portofoliului investițional în obligațiuni (70,07%). La polul opus se află Austria cu un procent de 2,75%.

Reglementările privind investițiile din unele țări pot impune, de asemenea, furnizorilor de pensii să investească o anumită proporție din activele lor în instrumente financiare specifice.

În cazul în care un fond obține periodic rate de rentabilitate inferioare ratei minime, se declanșează aplicarea unor măsuri speciale de supraveghere în vederea redresării situației. În contextul în care există un număr restrâns de fonduri de pensii administrate privat și al mecanismelor de protecție existente, pe plan local s-a constatat o abordare similară din partea administratorilor în ceea ce privește alocarea strategică a portofoliului investițional, caracterizată printr-o expunere moderată la risc și totodată printr-o preferință pentru titlurile emise de către statul român.

La nivel european, piețele fondurilor de pensii private sunt diferite structural de piața din România. Majoritatea produselor sunt facultative și predomină în multe țări fondurile de pensii ocupaționale. În acest context, portofoliile agregate ale fondurilor de pensii europene, existente într-un număr mult mai mare, sunt investite într-un mix de active financiare, în special obligațiuni și acțiuni.

Tabloul riscurilor privind pensiile ocupaționale publicat de EIOPA, ediția din luna mai 2024, a arătat că expunerea instituțiilor pentru furnizarea de pensii ocupaționale (IORP) la riscurile de piață și de rentabilitate a activelor a rămas la un nivel ridicat din cauza volatilității pieței și a vulnerabilităților pieței imobiliare. Indicatorii anuali, cum ar fi randamentul portofoliului (pe baza anului 2022), nu au surprins încă performanța pozitivă a pieței din 2023.

2. Piața pensiilor private din România

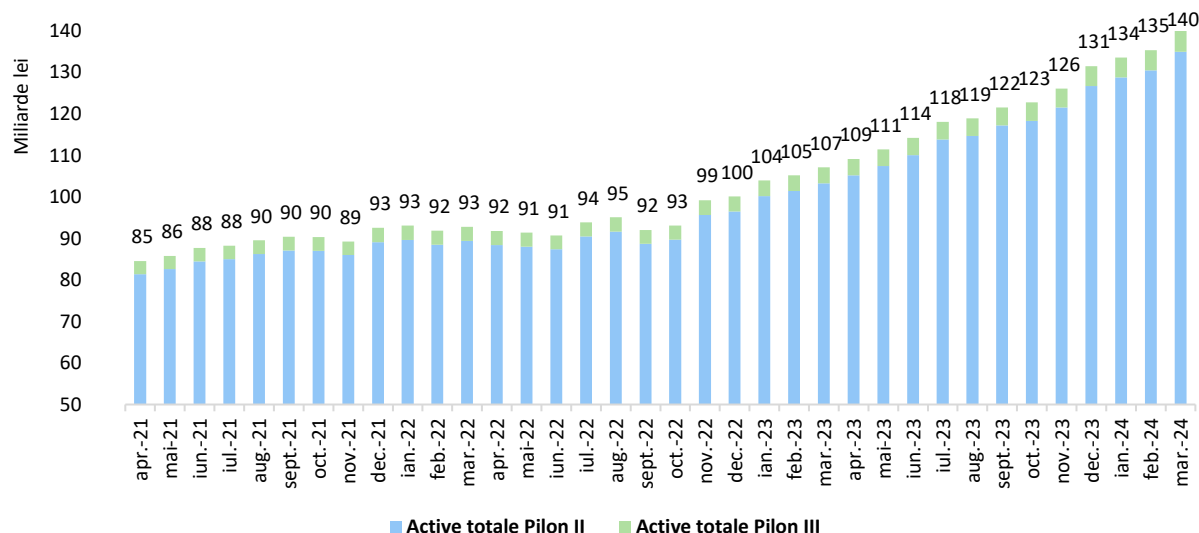
La finalul lunii martie 2024, fondurile de pensii private (pilon II și pilon III) au acumulat active totale în valoare de 140 miliarde lei (respectiv active nete în valoare de 139,9 miliarde lei), cu 30,7% mai mult comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent și cu 6,47% mai mult raportat la finalul lunii decembrie 2023. Ca pondere în PIB, activele totale ale sistemului de pensii private au înregistrat un nivel de 8,72%, la finalul lunii martie 2024¹⁴.

Principalele date referitoare la sistemul de pensii private sunt enumerate mai jos:



La 31 martie 2024, politica investițională din cadrul portofoliilor de active ale fondurilor de pensii private continuă să fie concentrată pe piața locală de capital. Ponderea investițiilor în instrumente cu venit fix reprezenta aproximativ 71% din totalul portofoliului investițional al fondurilor de pensii private, în timp ce un procent de 25% a fost investit în acțiuni.

Grafic 9 Valoarea activelor totale ale sistemului de pensii private

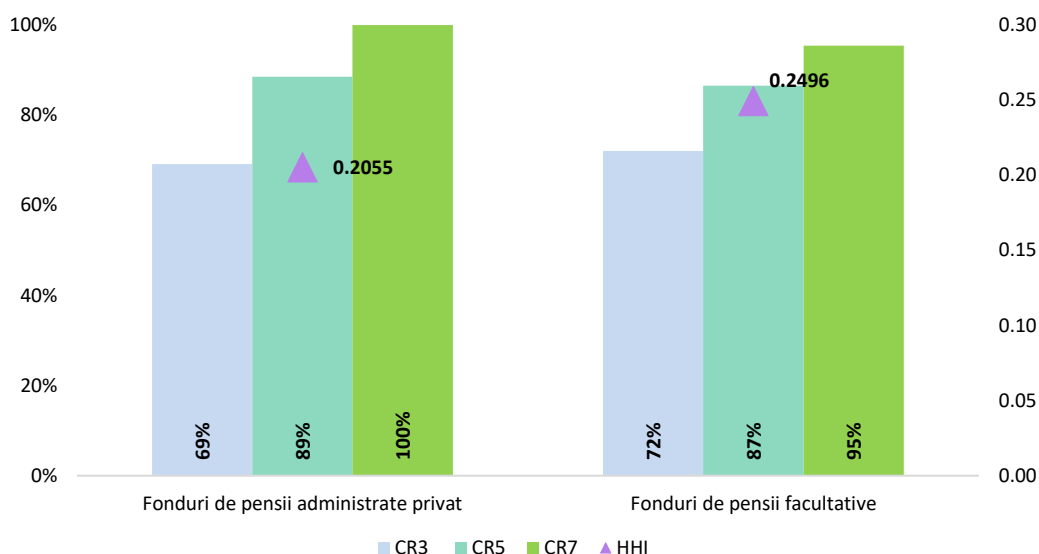


Sursa: calcule ASF

¹⁴ PIB a fost calculat ca sumă a ultimelor patru trimestre, serie brută, prețuri curente.

Activele fondurilor din pilonul II reprezintă peste 96,4% din totalul activelor sistemului de pensii private din România, în timp ce dimensiunea pilonului III rămâne una redusă.

Grafic 10 Gradul de concentrare al fondurilor de pensii private (în funcție de valoarea totală a activelor la 31 martie 2024)



Sursa: calcule ASF

Conform principalilor indicatori folosiți de Consiliul Concurenței, gradul de concentrare pe piața pensiilor private se menține unul ridicat și la finalul lunii martie 2024, situație explicabilă din motive legate de structura pieței, a numărului redus de fonduri de pensii private și de mecanismul de înregistrare automată pe Pilonul II, prin care majoritatea participanților nou intrați sunt distribuiți în cote egale tuturor administratorilor de fonduri de pensii administrate privat.

Activitatea de depozitare a activelor fondurilor de pensii private este realizată de trei bănci și se menține la un nivel ridicat de concentrare, BRD – Groupe Societe Generale SA deținând o cotă de piață de 82%.

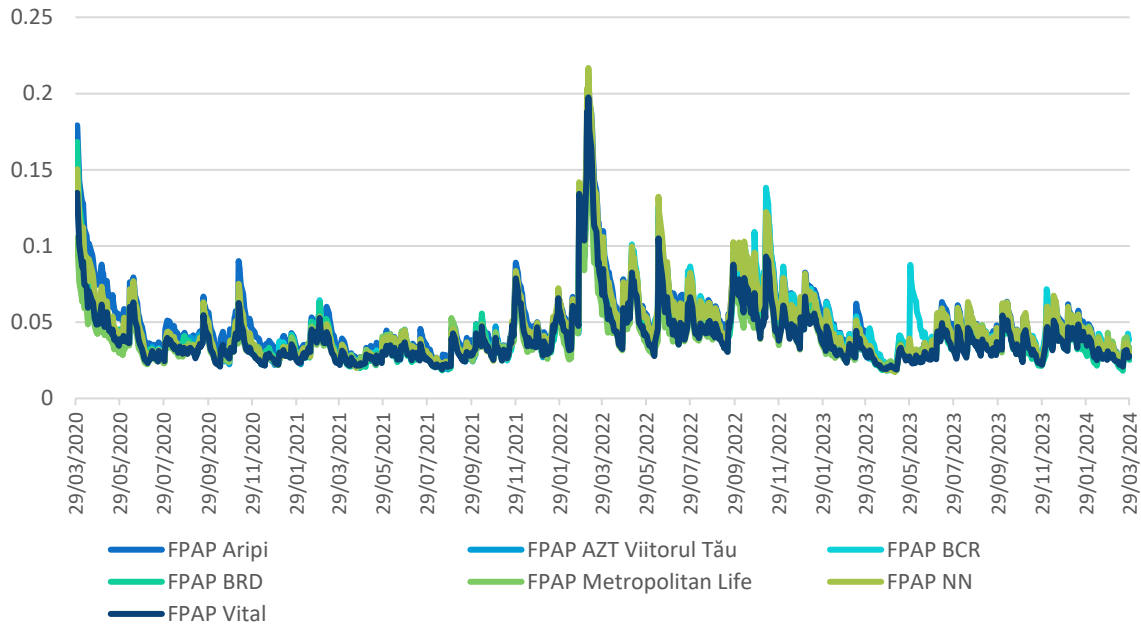
Tabel 3 Cota de piață a depozitarilor fondurilor de pensii private

Depozitar	Valoare active în custodie (miliarde lei)	% în total active
BRD - GROUPE SOCIETE GENERALE SA	115	82,03%
RAIFFEISEN BANK SA	19	13,63%
BANCA COMERCIALĂ ROMÂNĂ SA	6	4,34%
Total	140	100%

Sursa: prelucrare ASF

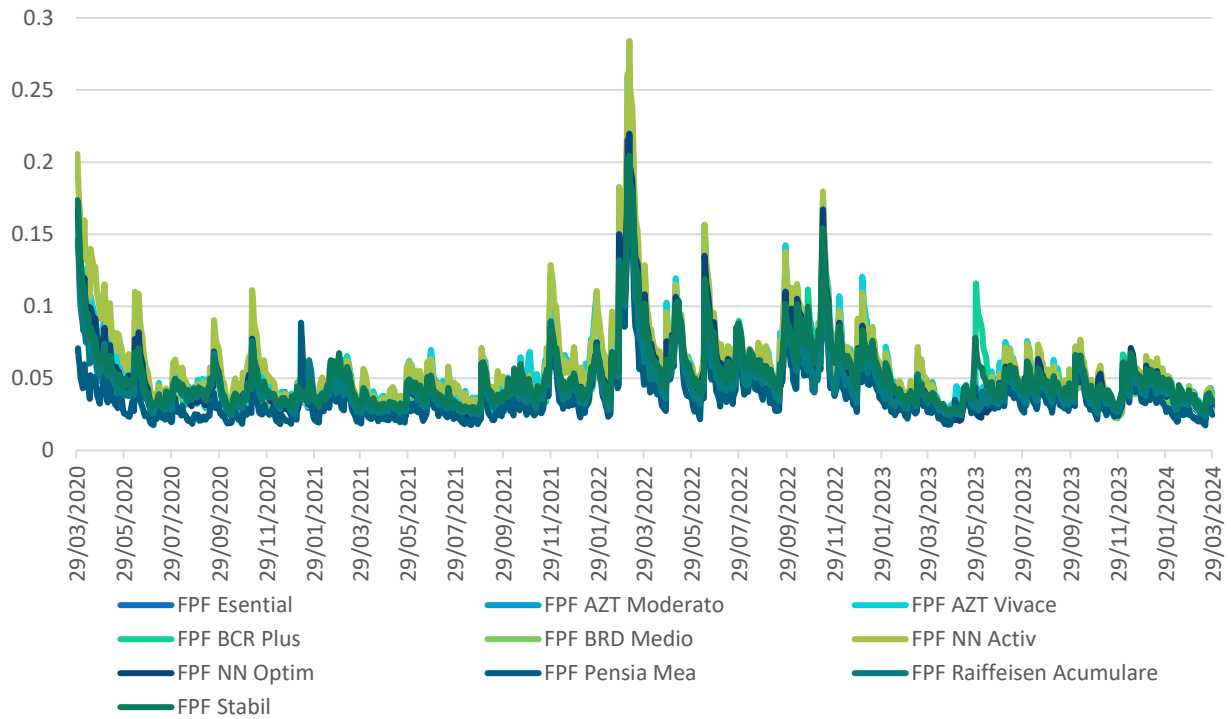
În trimestrul I al anului 2024, volatilitatea activelor unitare nete ale fondurilor de pensii private a fost una moderată, fără șocuri pe termen scurt.

Grafic 11 Evoluția volatilității zilnice analizate a fondurilor de pensii din Pilonul II - GARCH (1,1)



Sursa: prelucrare ASF

Grafic 12 Evoluția volatilității zilnice analizate a fondurilor de pensii din Pilonul III - GARCH (1,1)



Sursa: prelucrare ASF

3. Fondurile de pensii administrate privat – Pilonul II

La finalul lunii martie 2024, erau înscrise în Registrul Electronic al Autorității de Supraveghere Financiară șapte fonduri de pensii administrate privat. Acestea sunt administrate de șapte administratori de fonduri de pensii private, activele lor fiind încredințate spre păstrare unui număr de trei bănci din România cu rol de depozitari. Valoarea totală a activelor fondurilor de pensii administrate privat a fost de 135 miliarde lei la 31 martie 2024, în creștere cu aproximativ 30,7% comparativ cu aceeași dată a anului 2023. Numărul participanților înregistrați în sistemul pensiilor administrate privat la 31 martie 2024 a fost de 8,2 milioane persoane, în creștere față de 8,15 milioane persoane la finalul anului anterior.

La nivelul Pilonului II, contribuția medie a participanților cu contribuții virate la în luna martie 2024 a fost de circa 358 lei/participant, în timp ce la 31 decembrie 2023 valoarea acesteia a fost de 276 lei/participant. Pe parcursul trimestrului I al anului 2024, contribuțiile virate în sistemul de pensii administrate privat au fost în cuantum de 3,84 miliarde lei, în creștere cu aproximativ 21% față de aceeași perioadă a anului anterior.

La finalul lunii martie 2024, titlurile de stat și acțiunile au rămas principalele instrumente financiare în care au investit fondurile de pensii administrate privat. Plasamentele fondurilor de pensii administrate privat în titluri de stat au reprezentat 65,4%, în scădere față de nivelul de 66,4% înregistrat la 31 decembrie 2023. Totodată, investițiile în acțiuni au reprezentat un procent de 24,94% din valoarea totală a activelor fondurilor de pensii din Pilonul II, în topul clasamentului fiind Hidroelectrică, Banca Transilvania OMV Petrom și Romgaz. De asemenea, ponderi importante erau investite și în obligațiuni corporative (4,81%) și fonduri de investiții (2,76%), procentul depozitelor bancare și al conturilor curente fiind de 1,28%.

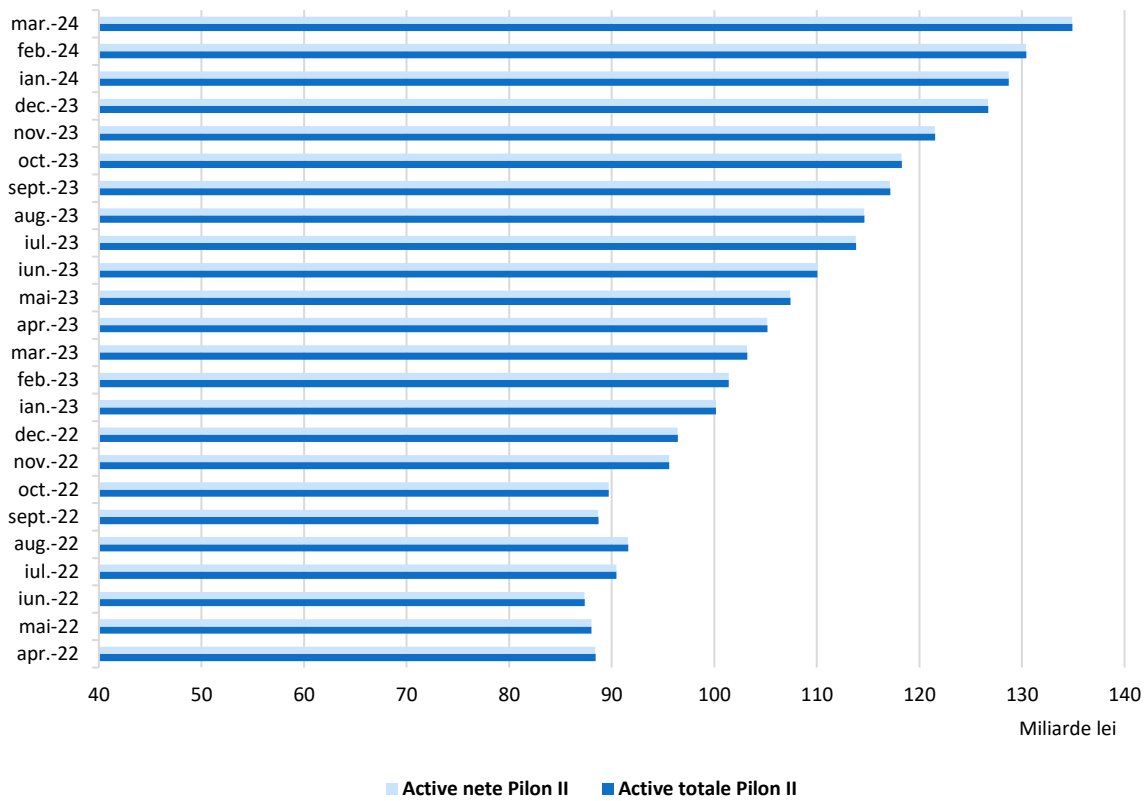
Rata medie ponderată de rentabilitate a tuturor fondurilor de pensii administrate privat a fost 7,51% în martie 2024, în ușoară creștere față de finalul anului 2023 (7,39%).

La finalul lunii martie 2024, valoarea medie a activului unui participant la sistemul pensiilor administrate privat era de 16.624 lei, înregistrând o creștere de 28,20% comparativ cu aceeași perioadă a anului anterior. Pe parcursul trimestrului I al anului 2024 au fost efectuate plăți ale activului personal net către participanți în cuantum de 302 milioane lei pentru 15.344 de participanți și beneficiari.

3.1. Valoarea activelor

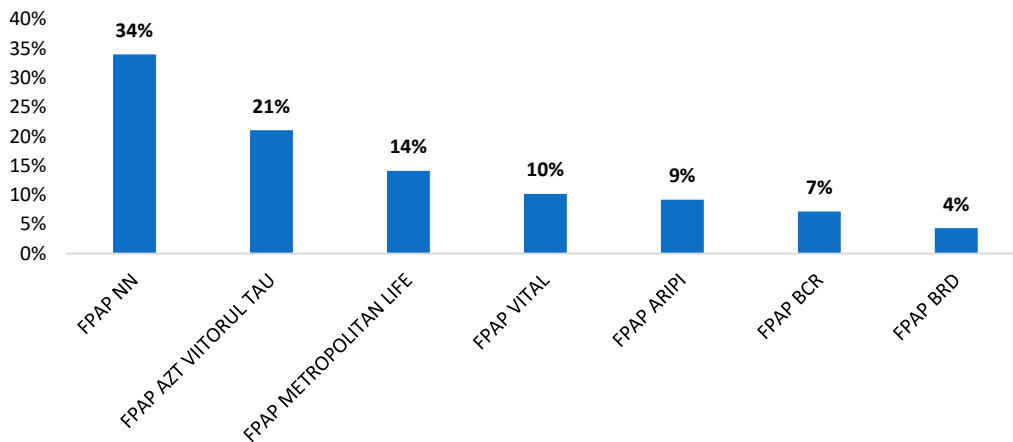
La finalul lunii martie 2024, valoarea totală a activelor fondurilor de pensii administrate privat a fost de 135 miliarde lei, iar valoarea activelor nete a atins nivelul de 134,9 miliarde lei.

Grafic 13 Valoarea activelor fondurilor de pensii administrate privat



Sursa: prelucrare ASF

Grafic 14 Cota de piață a fondurilor de pensii administrate privat la 31 martie 2024 în funcție de activele totale administrate



Sursa: prelucrare ASF

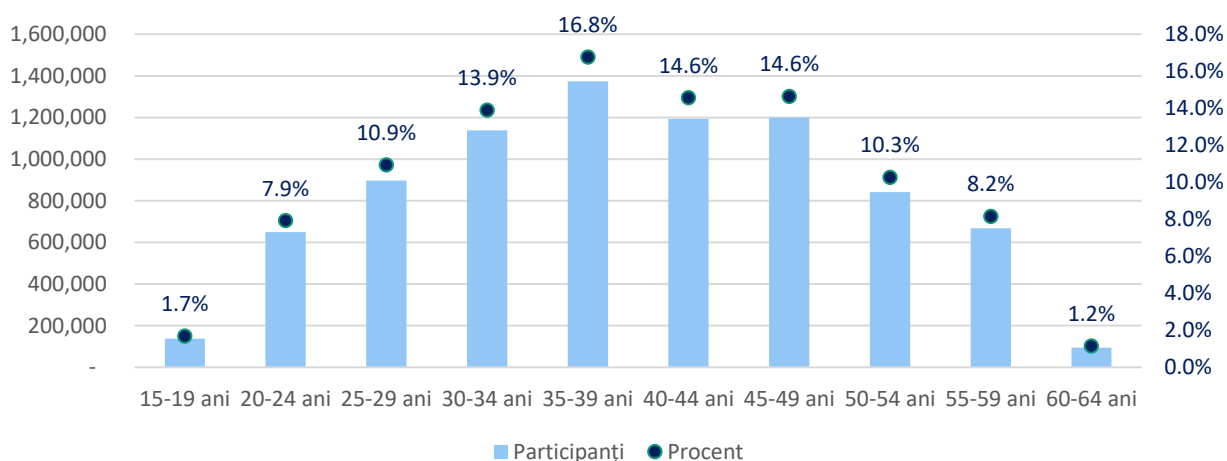
Piața fondurilor de pensii administrate privat înregistrează un grad ridicat de concentrare, primele trei fonduri totalizând 69% din activele totale.

3.2. Participanți

La 31 martie 2024, numărul total al participanților la sistemul de pensii administrate privat a fost de 8,2 milioane persoane, în creștere cu 1,9% comparativ cu aceeași dată a anului anterior. Pe parcursul trimestrului I al anului 2024 s-au înregistrat în sistem aproximativ 56.972 persoane, în scădere cu 35% față de aceeași perioadă a anului precedent. Primele trei fonduri de pensii administrate privat în funcție de numărul de participanți, FPAP NN (26%), FPAP AZT Viitorul Tău (21%) și FPAP Metropolitan Life (14%), cumulează un procent de 61% din numărul total de persoane înregistrate în sistem.

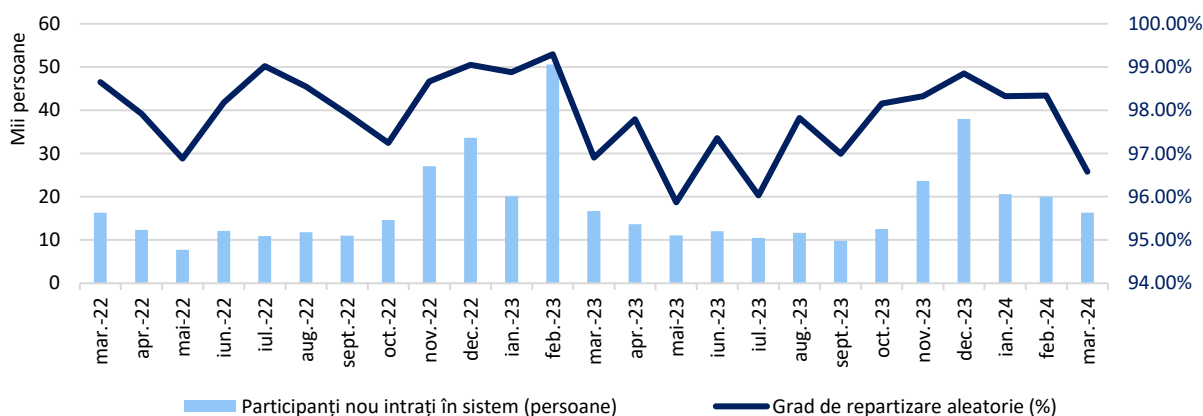
În ceea ce privește distribuția pe grupe de vârstă, la finalul lunii martie 2024, ponderea participanților cu vârsta de până în 35 ani a fost de 34% din totalul participanților, iar ponderea celor cu vârstă de peste 35 ani a fost de 66%. Distribuția participanților pe gen rămâne constantă, ponderea participanților de genul feminin în numărul total de participanți fiind de 48%, iar ponderea persoanelor de gen masculin de 52%.

Grafic 15 Structura pe vârste a participanților la 31 martie 2024



Sursa: prelucrare ASF

Grafic 16 Evoluția numărului de participanți nou intrați în sistem (axa stângă) și a gradului de repartizare aleatorie (axa dreaptă)



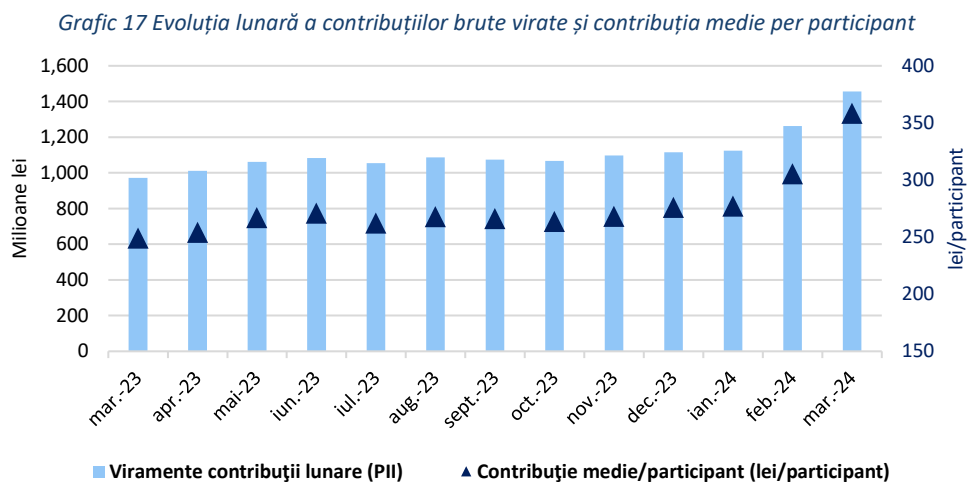
Sursa: prelucrare ASF

Un număr de aproximativ 55.735 de persoane au fost repartizate aleatoriu către un fond de pensii administrat privat în trimestrul I 2024, reprezentând 98% din totalul persoanelor nou intrate în sistem.

3.3. Contribuții

De la începutul anului până în luna martie 2024, au fost virate contribuții brute către fondurile de pensii administrate privat în cuantum de 3,84 miliarde lei, cu 21% mai mult comparativ cu aceeași perioadă a anului anterior. În luna martie 2024 au fost virate contribuții brute în cuantum de aproximativ 1,46 miliarde lei, în creștere cu 30% comparativ cu luna decembrie 2023 (1,12 miliarde lei).

Contribuția medie per participant a fost de circa 358 lei în luna martie 2024, cu 44% mai mult comparativ cu cea înregistrată în aceeași perioadă a anului precedent.



Sursa: prelucrare ASF

Tabel 4 Distribuția pe regiuni a contribuției lunare medii în luna martie 2024 (lei)

București	482	Olt	364	Sălaj	333	Buzău	318
Cluj	450	Argeș	363	Mehedinți	330	Covasna	317
Ilfov	425	Botoșani	356	Caraș-Severin	330	Hunedoara	314
Timiș	404	Constanța	355	Brăila	330	Gorj	313
Iași	404	Prahova	351	Satu Mare	328	Vaslui	307
Sibiu	388	Teleorman	351	Dâmbovița	328	Bistrița-Năsăud	304
Galați	383	Călărași	348	Suceava	327	Maramureș	304
Dolj	380	Tulcea	345	Bihor	326	Vâlcea	302
Brașov	377	Alba	339	Ialomița	324	Harghita	302
Giurgiu	366	Neamț	337	Arad	321	Vrancea	295
Mureș	366	Bacău	336				

Sursa: prelucrare ASF

Contribuția lunară medie variază puternic în funcție de județ, cele mai mari valori fiind înregistrate în Municipiul București (482 lei/participant), Cluj (450 lei/participant), Ilfov (425 lei/participant), Timiș (404 lei/participant) și Iași (404 lei/participant). Cele mai mici contribuții lunare medii se înregistrează în Vâlcea (302 lei/participant), Harghita (302 lei/participant), și Vrancea (292 lei/participant).

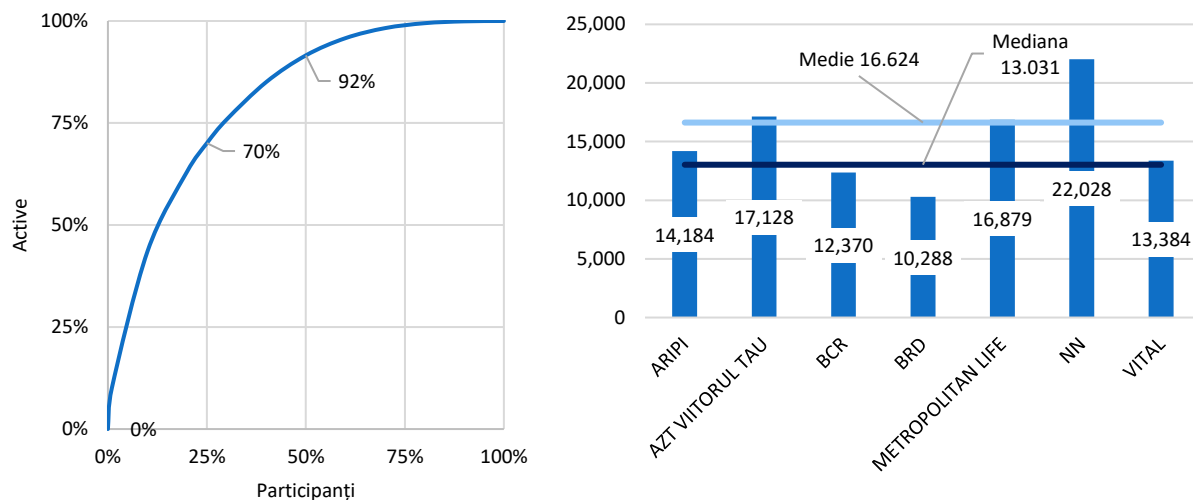
Tabel 5 Distribuția pe regiuni a contribuțiilor totale în luna martie 2024 (milioane lei)

București	353	Mureș	23	Harghita	11.5	Vrancea	7.1
Cluj	61	Bihor	23	Hunedoara	10.5	Brăila	7.0
Timiș	51	Galați	19	Buzău	10.2	Sălaj	6.8
Brașov	34	Bacău	18	Vâlcea	9.9	Tulcea	6.0
Iași	30	Arad	17	Dambovița	9.9	Teleorman	5.7
Prahova	30	Suceava	16	Botoșani	8.7	Caraș-Severin	5.4
Ilfov	29	Maramureș	15	Bistrița-Năsăud	8.5	Călărași	5.3
Argeș	29	Satu Mare	12.7	Vaslui	7.5	Ialomița	4.3
Sibiu	28	Alba	12.4	Gorj	7.4	Giurgiu	4.3
Constanța	23	Neamț	12.0	Covasna	7.2	Mehedinți	4.1
Dolj	23	Olt	11.9				

Sursa: prelucrare ASF

În ceea ce privește contribuțiile lunare totale, se păstrează diferența accentuată între regiuni, Municipiul București înregistrând cele mai mari valori (353 milioane lei), urmat de Cluj (61 milioane lei) și Timiș (51 milioane lei). La polul opus se află Caraș-Severin, Călărași, Ialomița, Giurgiu și Mehedinți înregistrând cele mai scăzute valori (între 4,1 și 5,4 milioane lei).

Grafic 18 Distribuția cumulată a activelor participanților (stânga) și valoarea medie a activelor per participant în funcție de fond la finalul lunii martie 2024



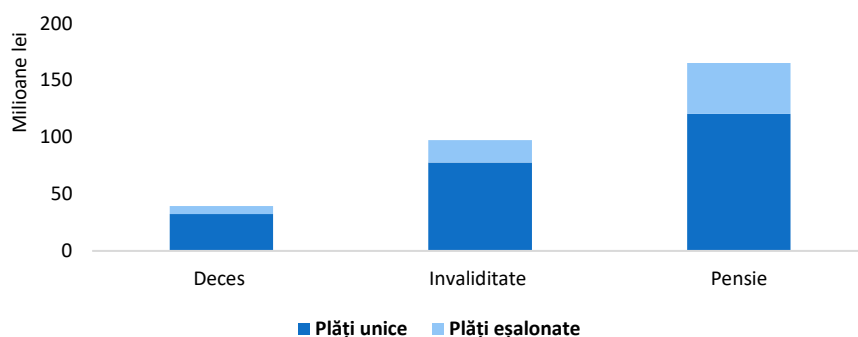
Sursa: prelucrare ASF

Distribuția valorii conturilor participanților arată o concentrare mare, 70% din active fiind deținute de doar 25% din participanți. Cel mai mare cont are o valoare de 2,36 milioane lei, iar cel mai mic are o valoare de 1 leu. Totodată, 20% dintre participanți dețin active sub valoarea de 1.263 lei.

3.4. Plata activului net în caz de pensionare, invaliditate și deces

Pe parcursul trimestrului I al anului 2024 au fost efectuate plăți ale activului personal net în valoare de circa 302 milioane lei către 15.344 participanți sau beneficiari. Din valoarea totală a plăților efectuate, un procent de 54,7% este aferent deschiderii dreptului la pensie, 13,1% ca urmare a decesului participantului și 32,2% ca urmare a invalidității.

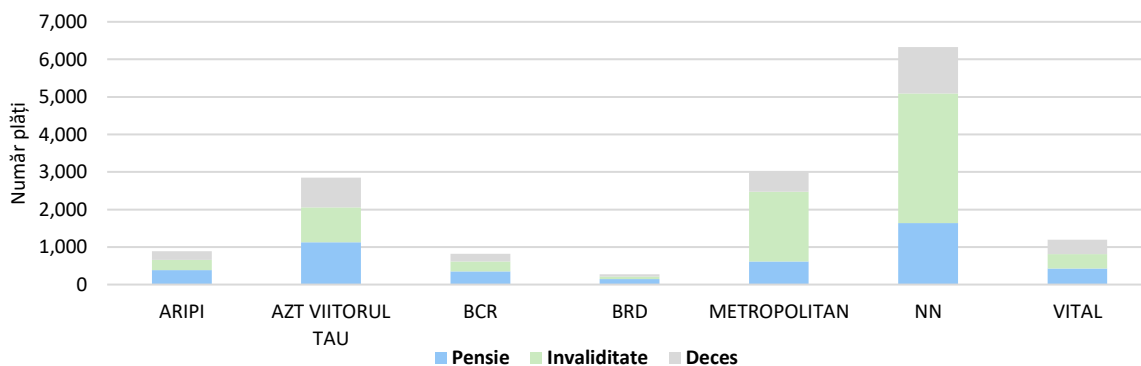
Grafic 19 Valoarea activului net personal plătit în perioada ianuarie-martie 2024



Sursa: prelucrare ASF

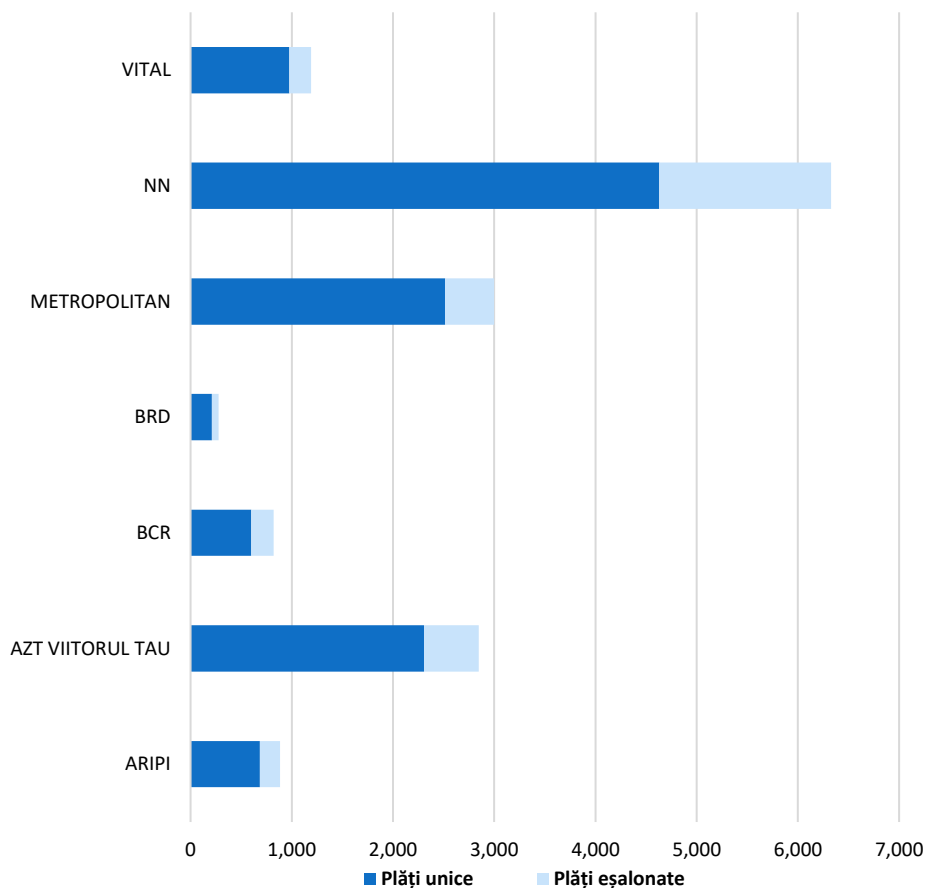
În trimestrul I al anul 2024, ca și modalitate de plată a activului personal net, 76% dintre participanți/beneficiari au preferat plățile unice în detrimentul celor eşalonate. Ca urmare a deschiderii dreptului la pensie, au fost efectuate plăți unice în valoare de 120,6 milioane lei și plăți eşalonate în valoare de circa 44,7 milioane lei. Au fost înregistrate plăți unice în cuantum de 32,5 milioane lei și plăți eşalonate în cuantum de 7 milioane lei către beneficiarii activului personal net ca urmare a decesului participantului. Pentru invaliditate, cuantumul activului net personal plătit a fost de aproximativ 77,8 milioane de lei aferent plăților unice și 19,6 milioane lei prin plăți eşalonate.

Grafic 20 Structura plăților activului personal net în perioada ianuarie-martie 2024



Sursa: prelucrare ASF

Grafic 21 Numărul plăților efectuate din fond în funcție de modalitatea de plată în perioada ian. - mar. 2024



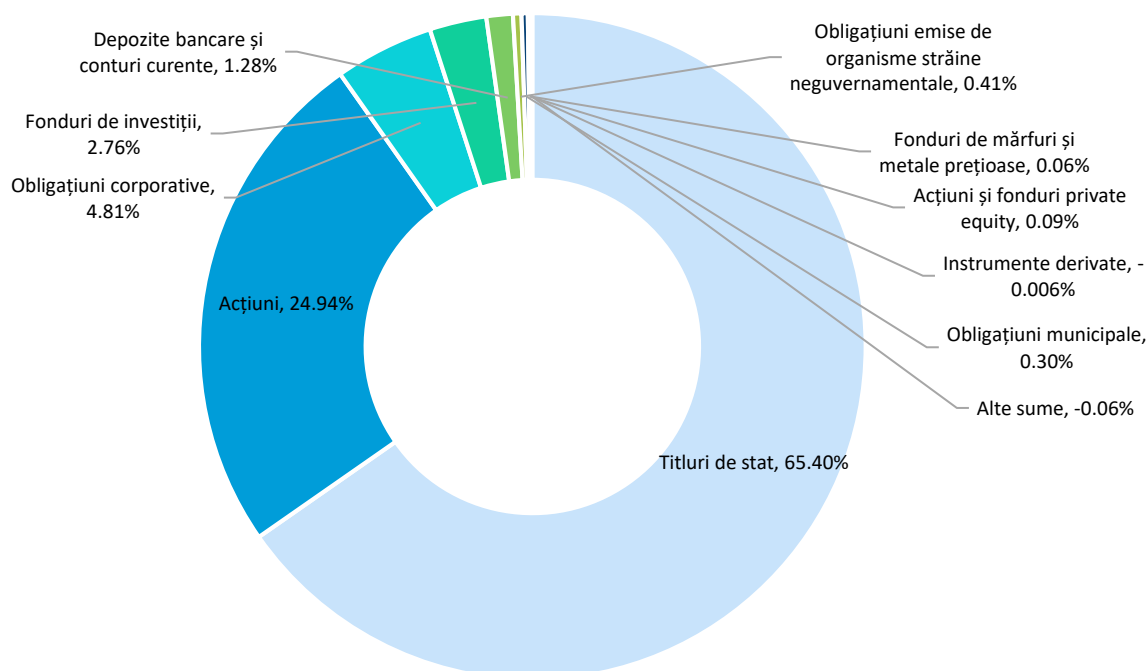
Sursa: prelucrare ASF

Cele mai mari ponderi în totalul plăților activului personal net în trimestrul I 2024 au fost înregistrate de FPAP NN (41%), FPAP Metropolitan Life (20%) și FPAP AZT Viitorul Tău (19%) fiind și fondurile cu cel mai mare număr de participanți. Plata pensiei private pe motiv de invaliditate reprezintă ponderea cea mai mare în numărul plăților fondurilor de pensii administrate privat (47%).

3.5. Structura investițiilor

Conform legislației în vigoare, fondurile de pensii private urmează o strategie generală prudentă, investițiile acestora fiind realizate preponderent în obligațiuni suverane, dar și în companii listate pe piața de capital, care sunt transparente și care respectă governanța corporativă, stimulând astfel dezvoltarea pieței primare și secundare. Totodată, fondurile de pensii private au un orizont investițional pe termen lung și reprezintă în același timp o sursă stabilă capital pentru finanțarea economiei și a statului român.

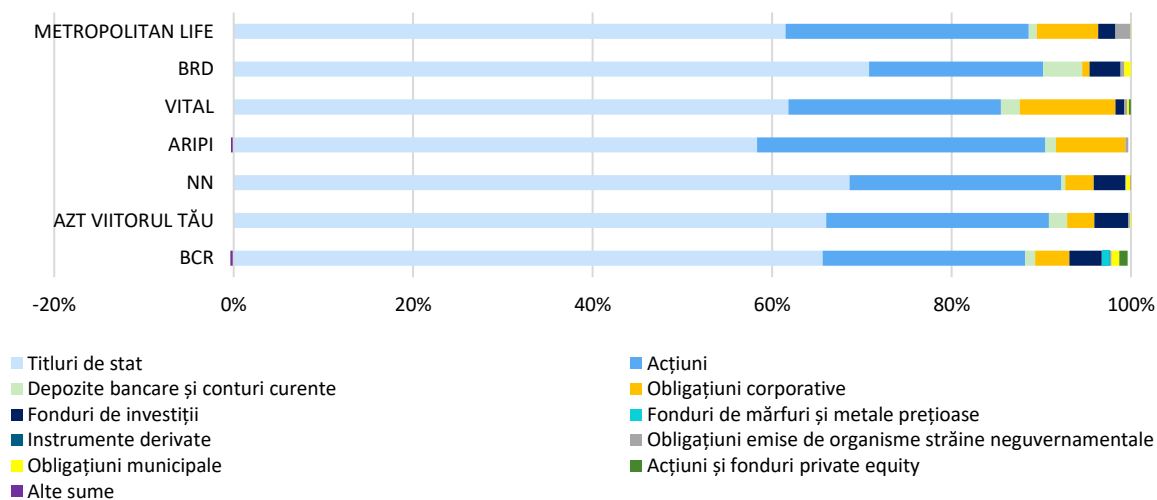
Grafic 22 Structura investițională a tuturor fondurilor de pensii administrate privat la 31 martie 2024



Sursa: prelucrare ASF

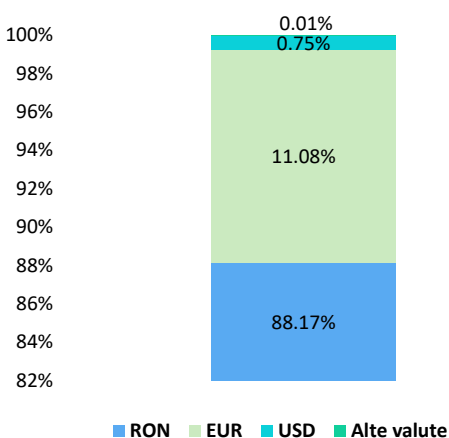
Toate fondurile de pensii administrate privat au investit majoritar în obligațiuni suverane, în procente de peste 58% din activele totale. Dintre cele șapte fonduri de pensii administrate privat, FPAP BRD a investit cel mai mare procent din active în titluri de stat, aproximativ 70,82%. Alte instrumente financiare precum acțiunile sau obligațiunile corporative se regăsesc în portofoliile investiționale ale fondurilor de pensii în procente semnificative.

Grafic 23 Structura portofoliilor investiționale ale fondurilor de pensii administrate privat la 31 martie 2024



Sursa: prelucrare ASF

Grafic 24 Structura valutară a fondurilor de pensii administrate privat la 31 martie 2024

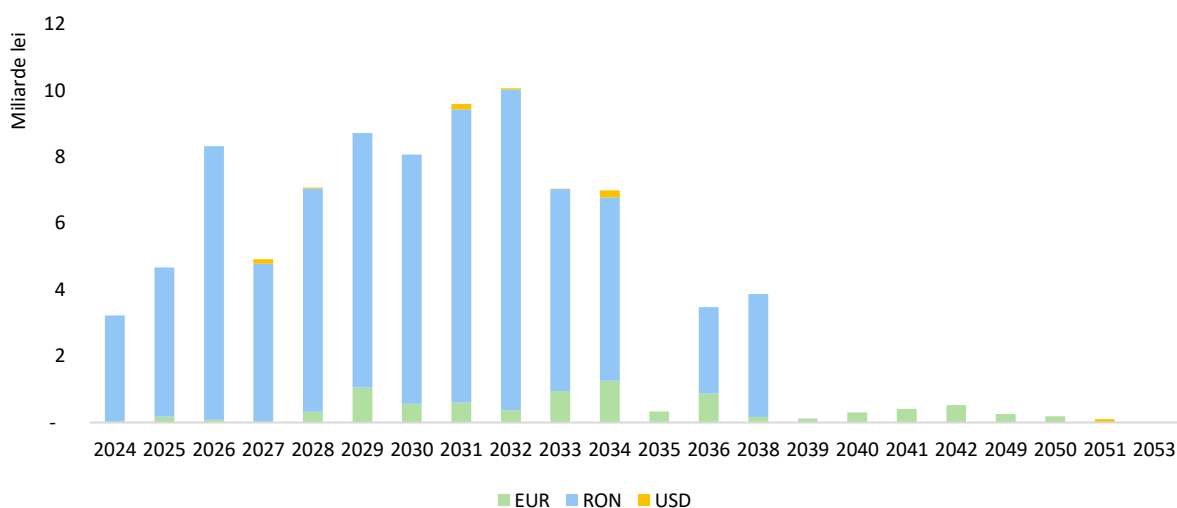


La data de 31 martie 2024, investițiile denuminate în lei ale fondurilor de pensii administrate privat au înregistrat un procent de aproximativ 88,2%, iar din plasamentele în valută, ponderea cea mai mare au avut-o plasamentele în euro (11,1%) și dolar american (0,75%). Patru fonduri de pensii administrate privat au utilizat instrumente de acoperire a riscului valutar la finalul lunii martie 2024.

Sursa: prelucrare ASF

Valoarea plasamentelor în titluri de stat ale fondurilor de pensii administrate privat la finalul trimestrului I 2024 a fost de 88,3 miliarde de lei. Dintre acestea, titlurile de stat denuminate în lei înregistrează un procent semnificativ (89,4 %), urmate de cele denuminate în euro fiind 9,8% și în dolar american 0,79%. În cazul emisiunilor în lei, cele mai mari valori au fost înregistrate de titlurile de stat cu maturitatea în 2026, 2031 și 2032. O mare parte din emisiunile în euro ajung la scadență în 2029 și 2034. Toate titlurile de stat din portofoliile fondurilor de pensii din Pilonul II sunt emise exclusiv de statul român.

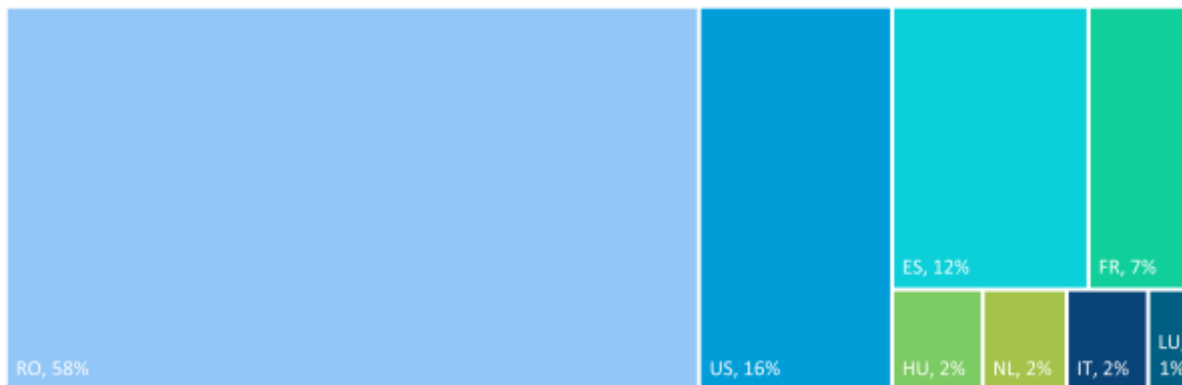
Grafic 25 Structura pe valute și scadențe a titlurilor de stat din portofoliile fondurilor de pensii administrate privat la 31 martie 2024



Sursa: prelucrare ASF

La finalul lunii martie 2024, investițiile în obligațiuni corporative au fost în cuantum de 6,49 miliarde lei, având o pondere de 4,81% în totalul activelor fondurilor de pensii administrate privat. Investițiile în obligațiunile emise de organisme străine neguvernamentale s-au situat la un procent de 0,41%, investițiile în obligațiuni municipale fiind de 0,30%.

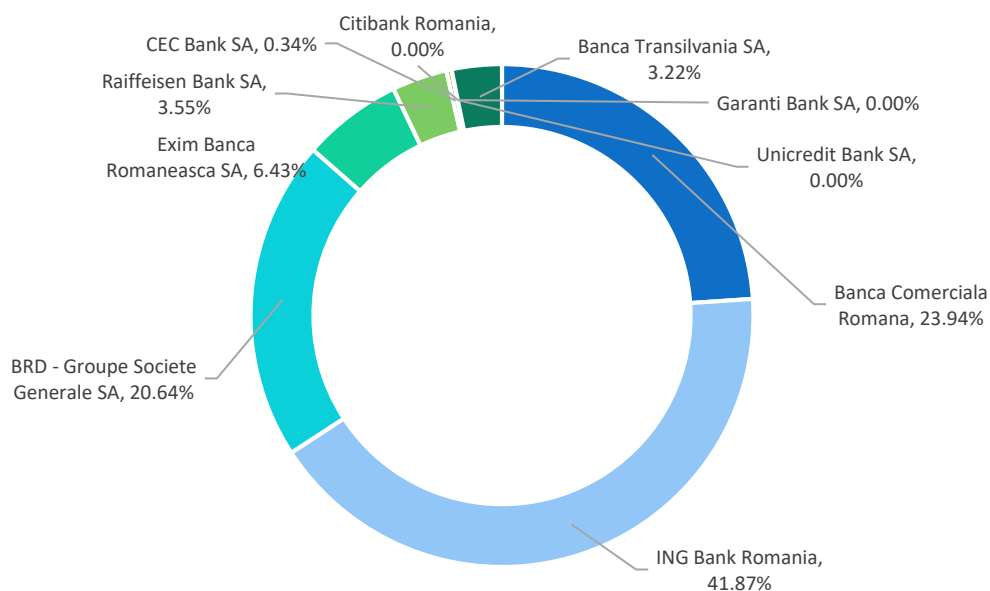
Grafic 26 Structura obligațiunilor corporative în funcție de țara emitenților la 31 martie 2024



Sursa: prelucrare ASF

Majoritatea emitenților obligațiunilor corporative sunt din România (58%), fiind urmați de emitenți din țări precum SUA (16%), Spania (12%), Franța (7%), Ungaria și Olanda (2%). Fondurile de pensii administrate privat au investit în obligațiuni corporative românești emise de Banca Comercială Română în procent de aproximativ 31,4% din totalul obligațiunilor corporative, Raiffeisen Bank SA în procent de 17,1%, Banca Transilvania în procent de 3,5%, UniCredit Bank SA în procent de 3,2%, CEC Bank în procent de 2,4% și Alpha Bank România SA în procent de 0,42%.

Grafic 27 Emitenții depozitelor bancare și conturilor curente la 31 martie 2024

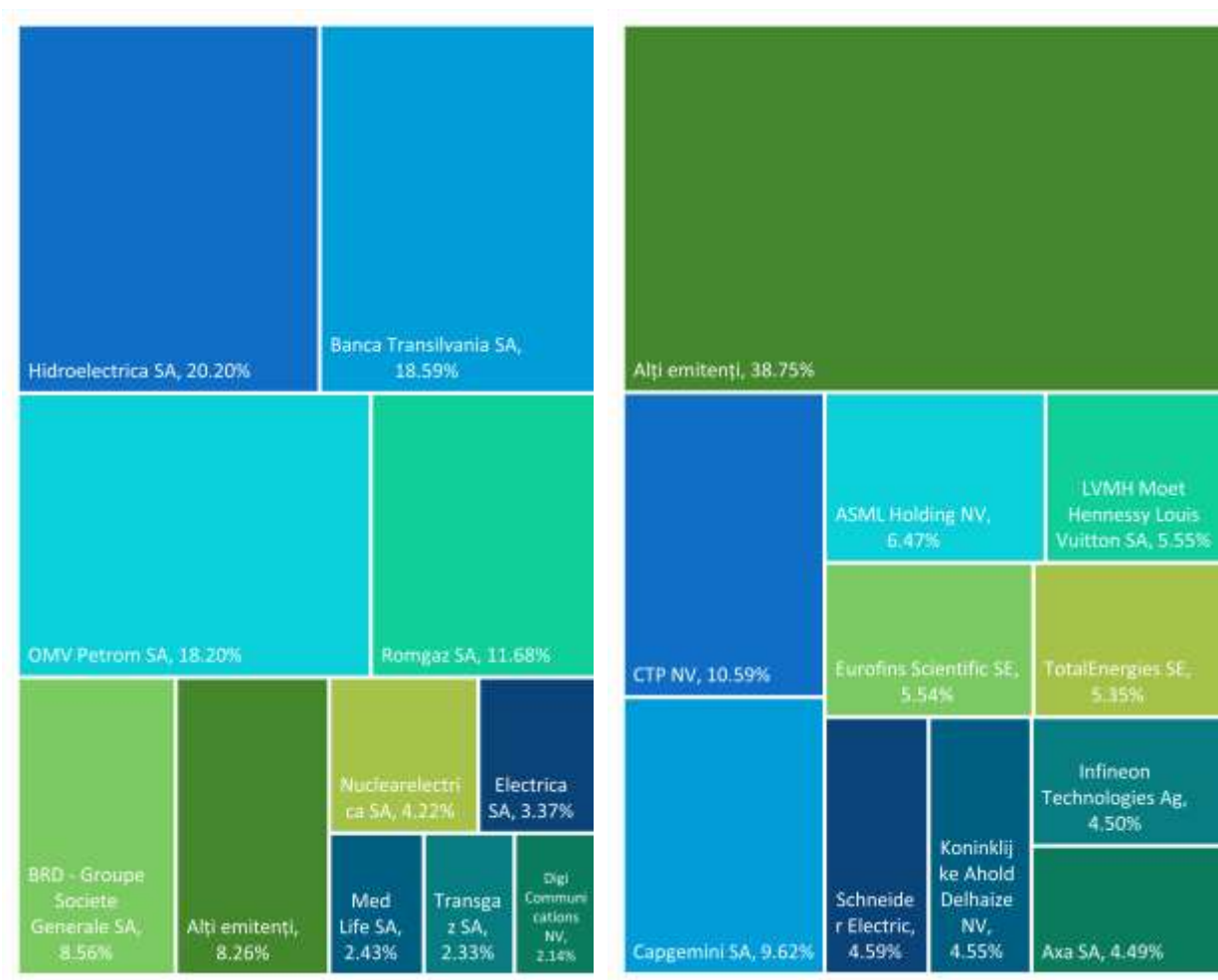


Sursa: prelucrare ASF

Plasamentele fondurilor de pensii administrate privat în depozite bancare și conturi curente, la 31 martie 2024, se situau în jurul valorii de 1,73 miliarde lei, reprezentând 1,28% din activele totale. Principalele instituții la care fondurile de pensii administrate privat dețin depozite bancare sau conturi curente sunt: Banca Comercială Română, ING Bank România, BRD - Groupe Societe Generale și Exim Banca Românească.

Fondurile de pensii administrate privat investesc în emitenți care respectă governanța corporativă și sunt transparente. La 31 martie 2024, sistemul pensiilor administrate privat din România a investit în acțiuni 33,66 miliarde de lei, respectiv un procent de aproximativ 24,94% din activele totale. Cea mai mare parte a emitenților de acțiuni e reprezentată de companii din România (94%), restul fiind emitenți din alte state (6%).

Grafic 28 Emitenții acțiunilor din portofoliile fondurilor de pensii private din Pilonul II, din România (stânga) și din alte state (dreapta) la 31 martie 2024



Sursa: prelucrare ASF

La 31 martie 2024, principalii emitenți de acțiuni erau companiile aflate în topul celor mai tranzacționate companii pe segmentul principal la BVB. În ceea ce privește emitenții străini, majoritatea sunt din Franța, Germania, Olanda și Luxemburg.

Începând cu anul 2013, instrumentele financiare din portofoliile fondurilor de pensii private care se tranzacționează pe piețe financiare sunt evaluate prin marcarea la piață. În această situație, evoluția valorii unitare a activului net a fondurilor de pensii private poate cuprinde pe termen scurt potențiale episoade de volatilitate, fiind influențată de acestea. Prin natura lor, fondurile de pensii private sunt investitori pe termen lung, neavând comportament speculativ, ci mai degrabă unul de păstrare a instrumentelor până la maturitate și încasarea periodică a drepturilor ce li se cuvin aferente acestora (cupoane, dividende etc.).

Pe parcursul istoriei sale, sistemul de pensii private din România a depășit cu bine atât crizele financiare anterioare, cât și alte episoade de volatilitate și de scăderi pe piețele financiare, acesta revenind pe o traiectorie pozitivă la scurt timp. Chiar și în acest context, performanțele anterioare nu pot constitui garanții privind rezultatele viitoare, cu atât mai mult cu cât evoluțiile curente determină multe provocări de ordin structural, având în vedere dinamica geopolitică pe plan global și tranziția către economii sustenabile din punct de vedere climatic.

3.6. Rate de rentabilitate

Rata de rentabilitate a unui fond de pensii administrat privat pe o perioadă reprezintă diferența dintre valoarea unității de fond din ultima zi lucrătoare a perioadei și valoarea unității de fond din ultima zi lucrătoare ce precedă perioada respectivă, totul raportat la valoarea unității de fond din ultima zi lucrătoare ce precedă perioada respectivă. Rata de rentabilitate anualizată a unui fond de pensii administrat privat se măsoară pentru perioada ultimelor 60 de luni anterioare efectuării calculului.

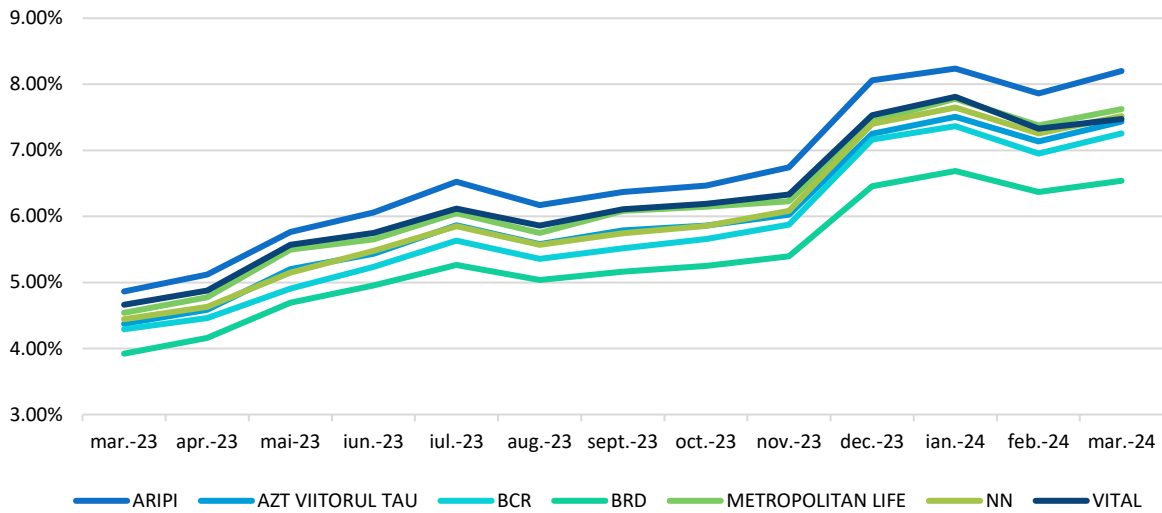
Ratele de rentabilitate anualizate ale fondurilor de pensii administrate privat au înregistrat următoarele valori la finalul lunii martie 2024, în creștere comparativ cu aceeași lună a anului anterior:

Tabel 6 Ratele de rentabilitate anualizate ale fondurilor de pensii administrate privat

Denumire fond de pensii administrat privat	Martie 2023	Martie 2024
ARIPI	4.8638%	8.2015%
AZT VIITORUL TAU	4.3737%	7.4361%
BCR	4.2915%	7.2577%
BRD	3.9216%	6.5394%
METROPOLITAN LIFE	4.5408%	7.6229%
NN	4.4428%	7.5176%
VITAL	4.6622%	7.4732%

Sursa: ASF

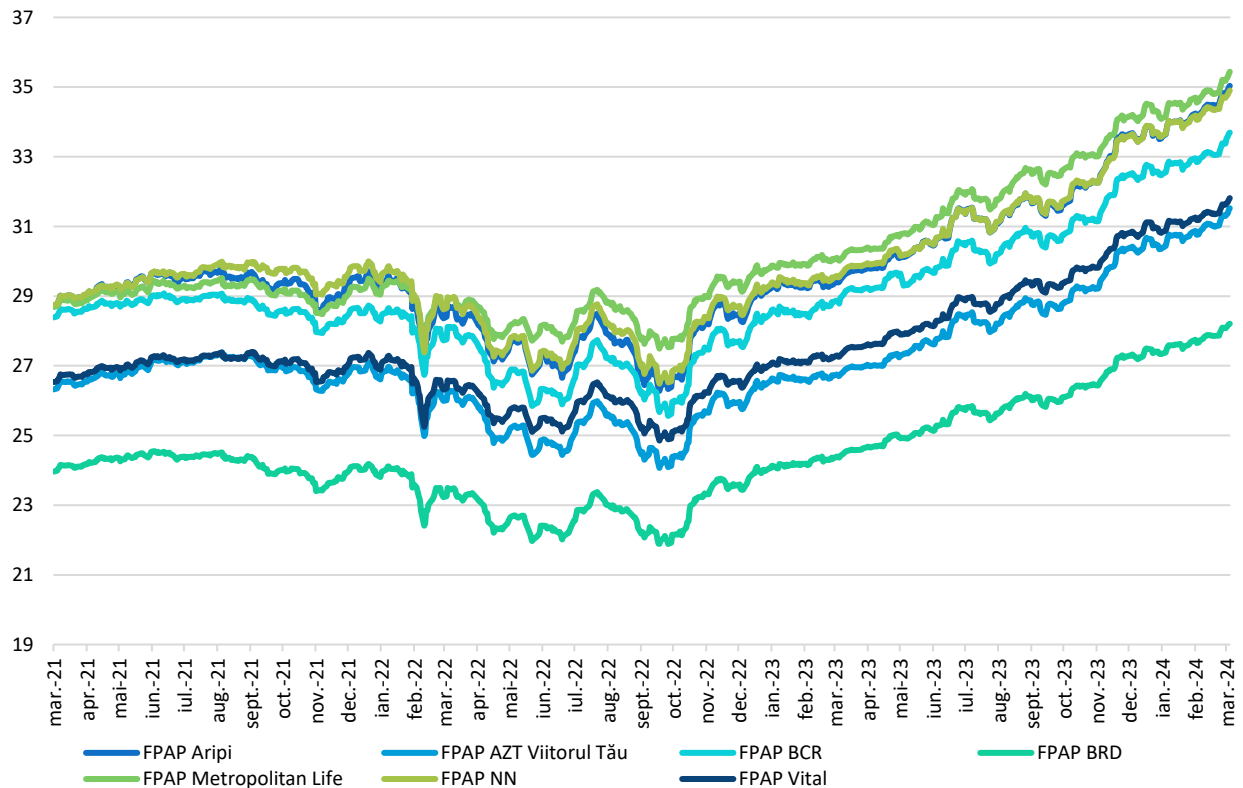
Grafic 29 Evoluția ratelor de rentabilitate anualizate ale fondurilor de pensii administrate privat



Sursa: prelucrare ASF

Valoarea unității de fond (VUAN) reprezintă raportul dintre valoarea activului net al fondului de pensii la o anumită dată și numărul total de unități ale fondului la aceeași dată. Pe parcursul trimestrului I al anului 2024, valorile unitare ale activelor nete și-au continuat tendințele de creștere.

Grafic 30 Evoluția Valorilor Unitare ale Activelor Nete ale fondurilor de pensii din Pilonul II (lei)



Sursa: prelucrare ASF

3.7. Depozitarii fondurilor de pensii administrate privat

Pe Pilonul II se menține un nivel ridicat de concentrare a depozitarilor fondurilor de pensii administrate privat, BRD – GSG SA având o cotă de piață de 81,5%, urmată de Raiffeisen Bank SA (14,1%).

Tabel 7 Depozitarii fondurilor de pensii administrate privat

Depozitar	Fond de pensii	% Active Pilon II
BRD - GROUPE SOCIETE GENERALE SA	FPAP NN	34.0%
BRD - GROUPE SOCIETE GENERALE SA	FPAP AZT VIITORUL TAU	21.0%
RAIFFEISEN BANK SA	FPAP METROPOLITAN LIFE	14.1%
BRD - GROUPE SOCIETE GENERALE SA	FPAP VITAL	10.2%
BRD - GROUPE SOCIETE GENERALE SA	FPAP ARIPI	9.2%
BRD - GROUPE SOCIETE GENERALE SA	FPAP BCR	7.2%
BANCA COMERCIALĂ ROMÂNĂ SA	FPAP BRD	4.3%

Sursa: prelucrare ASF

4. Fondurile de pensii facultative – Pilonul III

La finalul lunii martie 2024, zece fonduri de pensii facultative erau înscrise în Registrul Electronic al Autorității de Supraveghere Financiară, fiind administrate de opt societăți de administrare a fondurilor de pensii private. Activitatea de depozitare și custodie a activelor fondurilor de pensii facultative este realizată de doi depozitari.

Valoarea totală a activelor fondurilor de pensii facultative a fost de 5,03 miliarde lei la finalul lunii martie 2024, în creștere cu aproximativ 30,1% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent și cu 6,1% raportat la finalul lunii decembrie 2023. Numărul de participanți înregistrați în sistemul pensiilor facultative, la 31 martie 2024, a fost de 736.606 persoane, în creștere cu 14% față de aceeași perioadă a anului 2023.

La nivelul Pilonului III, contribuția medie a participanților la 31 martie 2024, a fost de aproximativ 159 lei/participant, în scădere cu 8,5% față de aceeași perioadă a anului anterior. În perioada ianuarie - martie 2024, contribuțiile virate în sistemul de pensii facultative au fost în cuantum de aproximativ 169 milioane lei, în creștere cu 19% față de aceeași perioadă a anului 2023.

La finalul lunii martie 2024, titlurile de stat și acțiunile au rămas principalele instrumente financiare în care au investit fondurile de pensii facultative. Plasamentele în titluri de stat au reprezentat 65,6%, în scădere față de nivelul de 66,7% înregistrat la 31 decembrie 2023. Totodată, investițiile în acțiuni au reprezentat un procent de 26,4% din valoarea totală a activelor fondurilor de pensii din Pilonul III, în topul clasamentului fiind OMV Petrom, Hidroelectrică, Banca Transilvania și Romgaz. De asemenea, ponderi importante erau investite și în obligațiuni corporative (3,8%) și fonduri de investiții (2%), procentul depozitelor bancare și al conturilor curente scăzând până la nivelul de 1,0%.

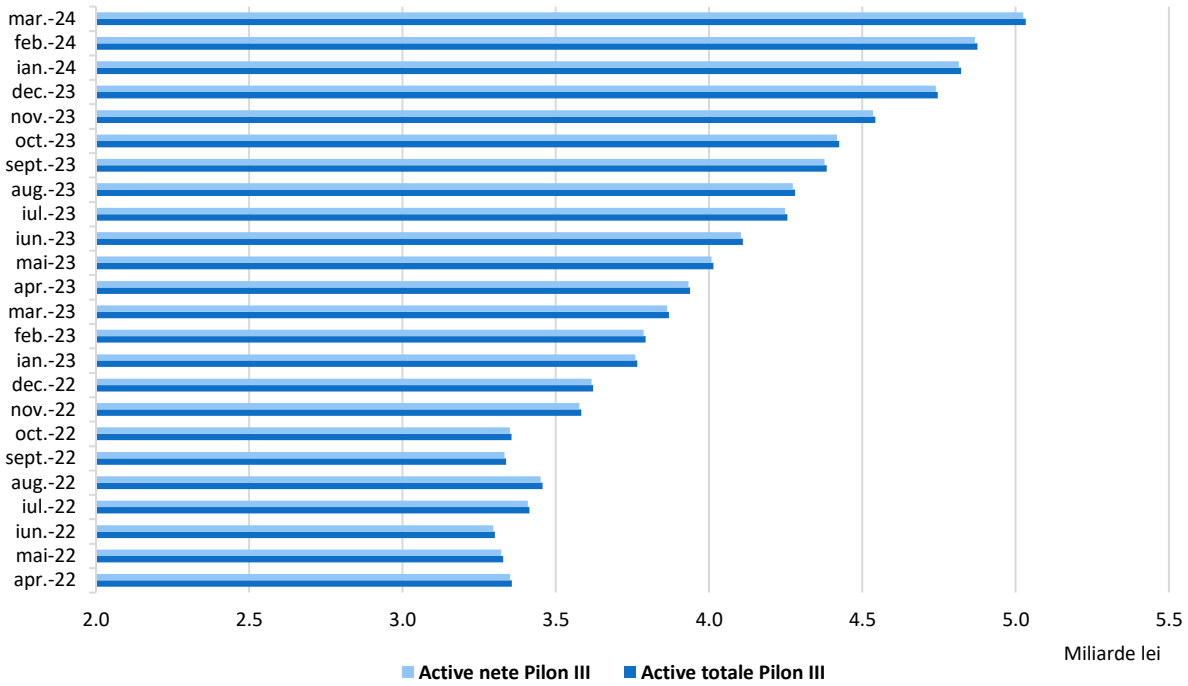
Rata medie ponderată de rentabilitate a tuturor fondurilor de pensii facultative cu grad de risc ridicat a fost 7,37% în martie 2024, în timp ce rata medie ponderată de rentabilitate a tuturor fondurilor de pensii facultative cu grad de risc mediu a înregistrat un nivel de 5,95%.

La finalul lunii martie 2024, valoarea medie a unui cont în sistemul pensiilor facultative era de 6.822 lei, cu 14,1% mai mare comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent. În perioada ianuarie-martie 2024 au fost efectuate plăți ale activului personal net către participanți în cuantum de 38,6 milioane lei pentru 2.772 de participanți și beneficiari.

4.1. Valoarea activelor

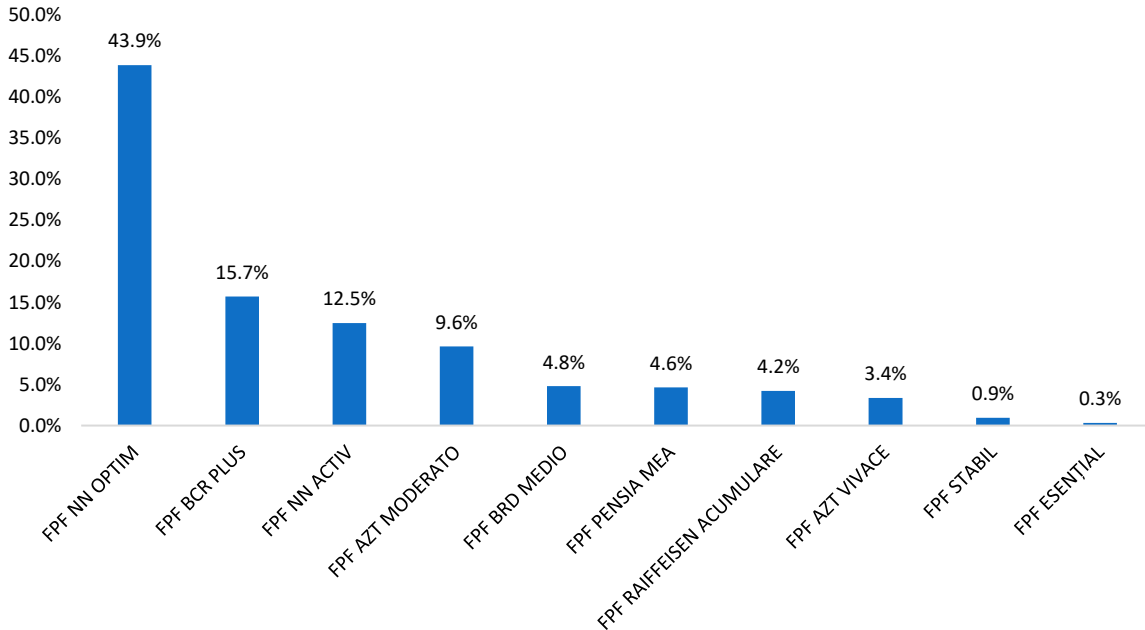
La finalul lunii martie 2024, valoarea totală a activelor fondurilor de pensii facultative a fost de 5,03 miliarde lei, fiind în creștere cu aproximativ 30,1% comparativ cu aceeași perioadă a anului anterior, în timp ce valoarea activelor nete era de 5,025 miliarde de lei.

Grafic 31 Valoarea activelor fondurilor de pensii facultative



Sursa: prelucrare ASF

Grafic 32 Cota de piață a fondurilor de pensii facultative la 31 martie 2024 în funcție de activele totale



Sursa: prelucrare ASF

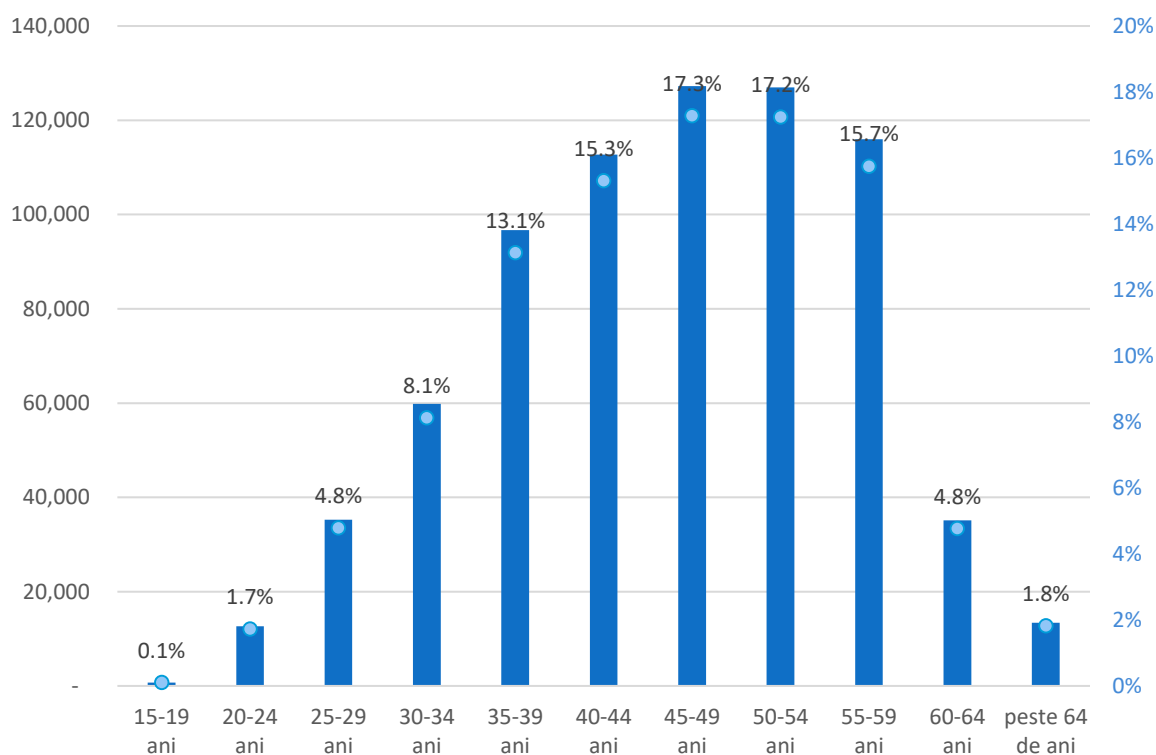
Se observă o concentrare a fondurilor de pensii facultative chiar mai puternică decât în cazul fondurilor de pensii administrate privat (pilonul II), fondurile administrate de NN ASIGURĂRI deținând 56% din piață.

4.2. Participanți

La finalul lunii martie 2024, numărul total al participanților din sistemul de pensii facultative a fost de 736.606 de persoane, în creștere cu 14% comparativ cu aceeași perioadă a anului anterior. De la începutul anului până în luna martie, inclusiv, s-au înregistrat în sistem aproximativ 28,91 mii de persoane, cu 30% mai mult față aceeași perioadă a anului precedent. Primele trei fonduri de pensii facultative în funcție de numărul de participanți, FPF NN Optim (35%), FPF BCR Plus (21%) FPF Raiffeisen Acumulare (10%) au acumulat un procent de aproximativ 66% din numărul total de persoane înregistrate în sistem.

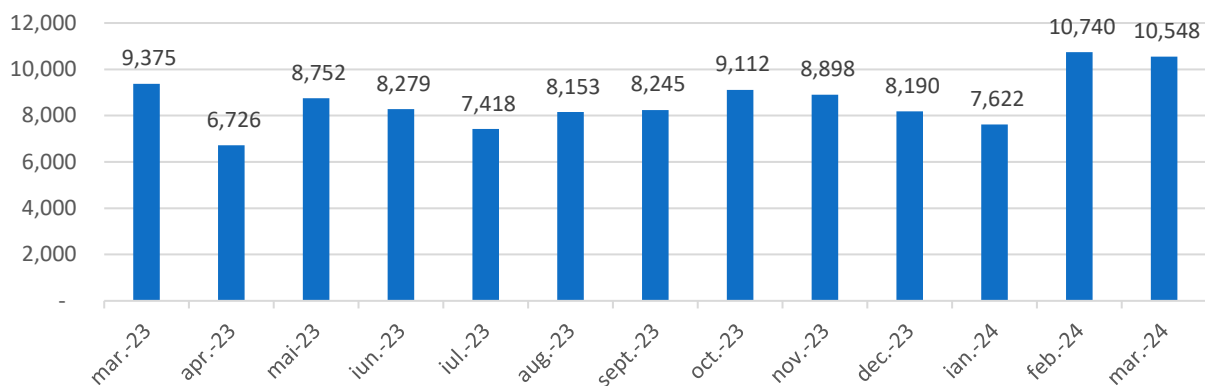
Pe parcursul ultimelor luni, structura participanților în funcție de vârsta acestora și de genul lor a rămas relativ constantă. În ceea ce privește distribuția pe grupe de vârstă, la 31 martie 2024, ponderea participanților cu vârsta cuprinsă între 15-29 ani a fost de 6,6% din totalul participanților, ponderea celor cu vârstă cuprinsă între 30 și 44 ani a fost de 36,6% și ponderea celor de peste 45 ani a fost de 56,8%. Distribuția participanților pe gen rămâne constantă, ponderea participanților de genul feminin în numărul total de participanți fiind de 50,6%, iar ponderea persoanelor de gen masculin de 49,4%.

Grafic 33 Structura pe vârste a participanților la 31 martie 2024



Sursa: prelucrare ASF

Grafic 34 Evoluția lunară a numărului de participanți nou intrați în sistemul pensiilor facultative (persoane)



Sursa: prelucrare ASF

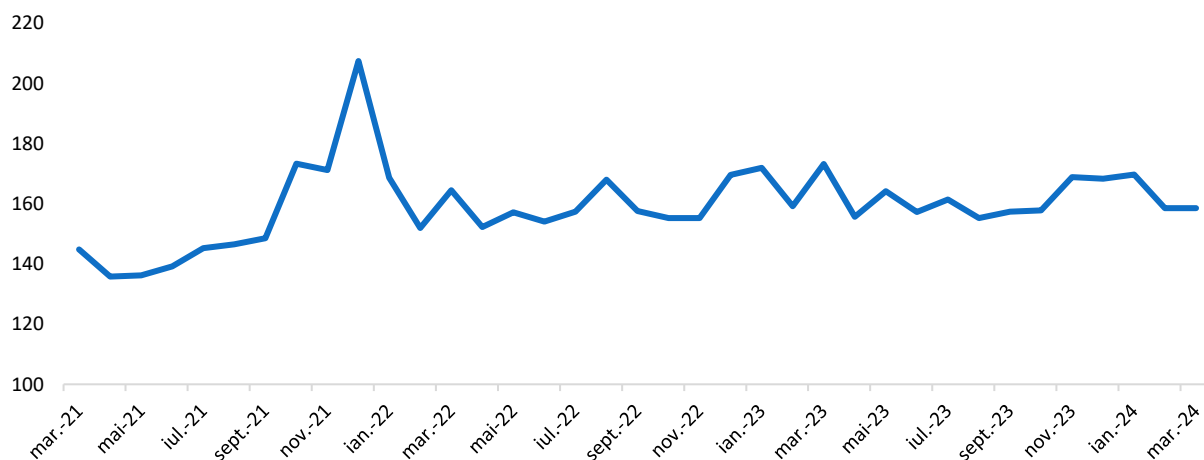
Numărul total de participanți nou intrați în sistem în perioada ianuarie - martie 2024, a atins nivelul de 28.910 persoane, în creștere cu 30% față de nivelul înregistrat anul anterior.

4.3. Contribuții

De la începutul anului până în luna martie 2024, inclusiv, au fost virate contribuții brute către fondurile de pensii facultative în valoare de 169 milioane lei, în creștere cu 19% comparativ cu aceeași perioadă a anului 2023. În luna martie 2024 au fost virate contribuții brute în cuantum de aproximativ 56,3 milioane lei, cu 7% mai mult, comparativ cu luna martie 2023.

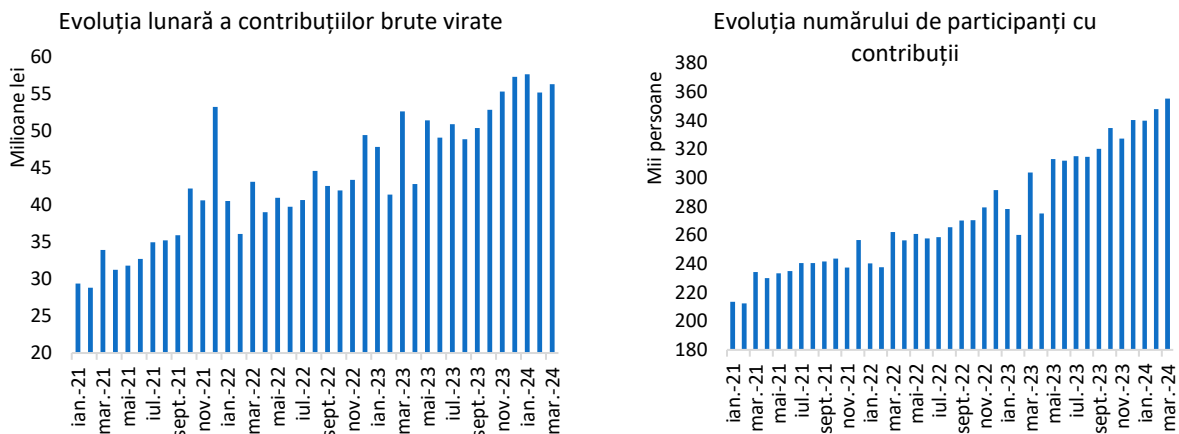
Contribuția medie per participant a fost de circa 159 lei în luna martie 2024, valoare mai redusă cu 8,5% față de aceeași perioadă a anului precedent.

Grafic 35 Evoluția lunară a contribuțiilor medii brute virate



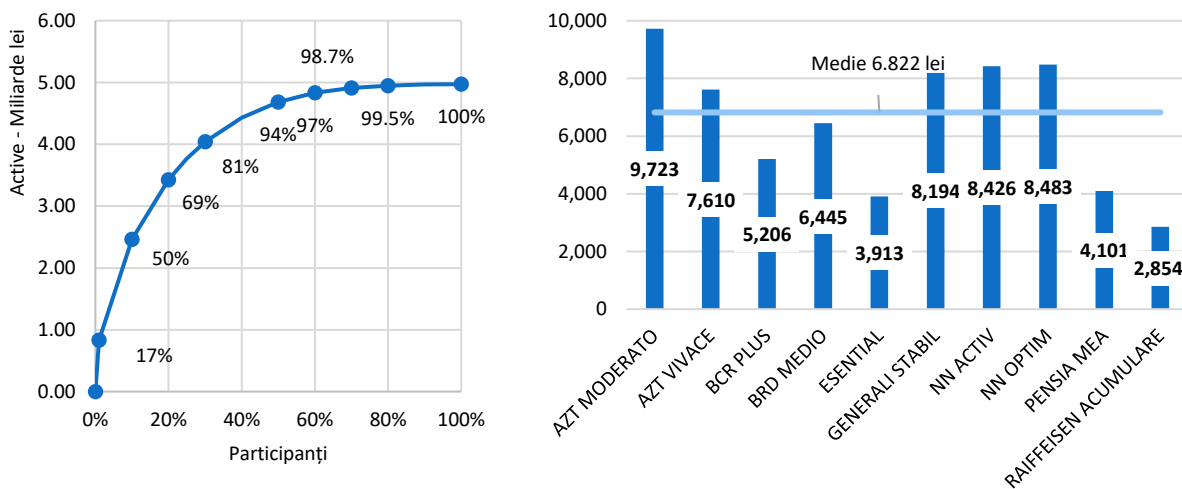
Sursa: prelucrare ASF

Grafic 36 Evoluția lunară a contribuțiilor brute virate (stânga) și a numărului de participanți cu contribuții (dreapta)



Sursa: prelucrare ASF

Grafic 37 Distribuția cumulată a activelor participanților (stânga) și valoarea medie a activelor per participant în funcție de fond la finalul lunii martie 2024



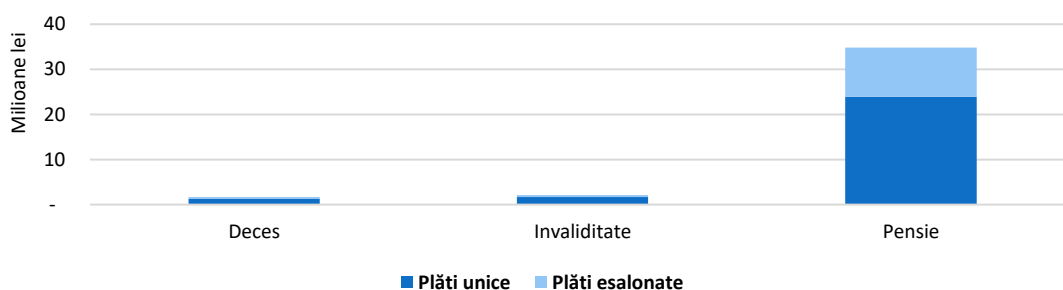
Sursa: prelucrare ASF

Valoarea medie a conturilor participanților înregistrează o variație semnificativă între diferitele fonduri, cu valori cuprinse între 2.854 lei și 9.723 lei. Ca și în cazul pilonului II, valoarea activelor deținute de participanți înregistrează o concentrare ridicată, un procent de 10% din participanți totalizând 50% din active. Cea mai mare valoare a unui cont este de 2,03 milioane lei, în timp ce 20% din participanți dețin active în valoare de sub 383 lei.

4.4. Plata activului net în caz de pensionare, invaliditate și deces

Pe parcursul trimestrului I al anului 2024, au fost efectuate plăți ale activului personal net în cuantum de aproximativ 38,6 milioane lei către 2.772 participanți sau beneficiari. Din valoarea totală a plăților efectuate, un procent de 90,2% este aferent deschiderii dreptului la pensie, 4,4% ca urmare a decesului participantului și 5,4% ca urmare a invalidității.

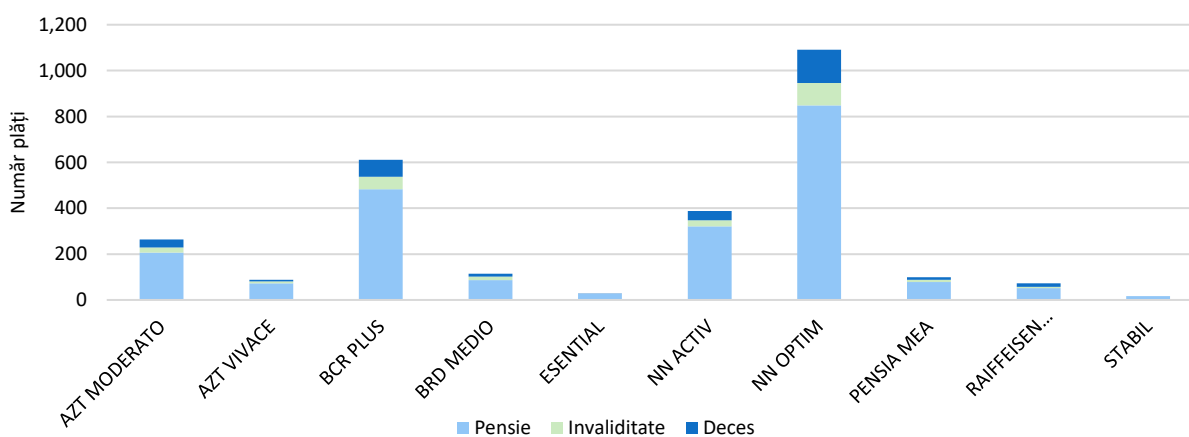
Grafic 38 Valoarea activului net personal plătit în perioada ianuarie-martie 2024



Sursa: prelucrare ASF

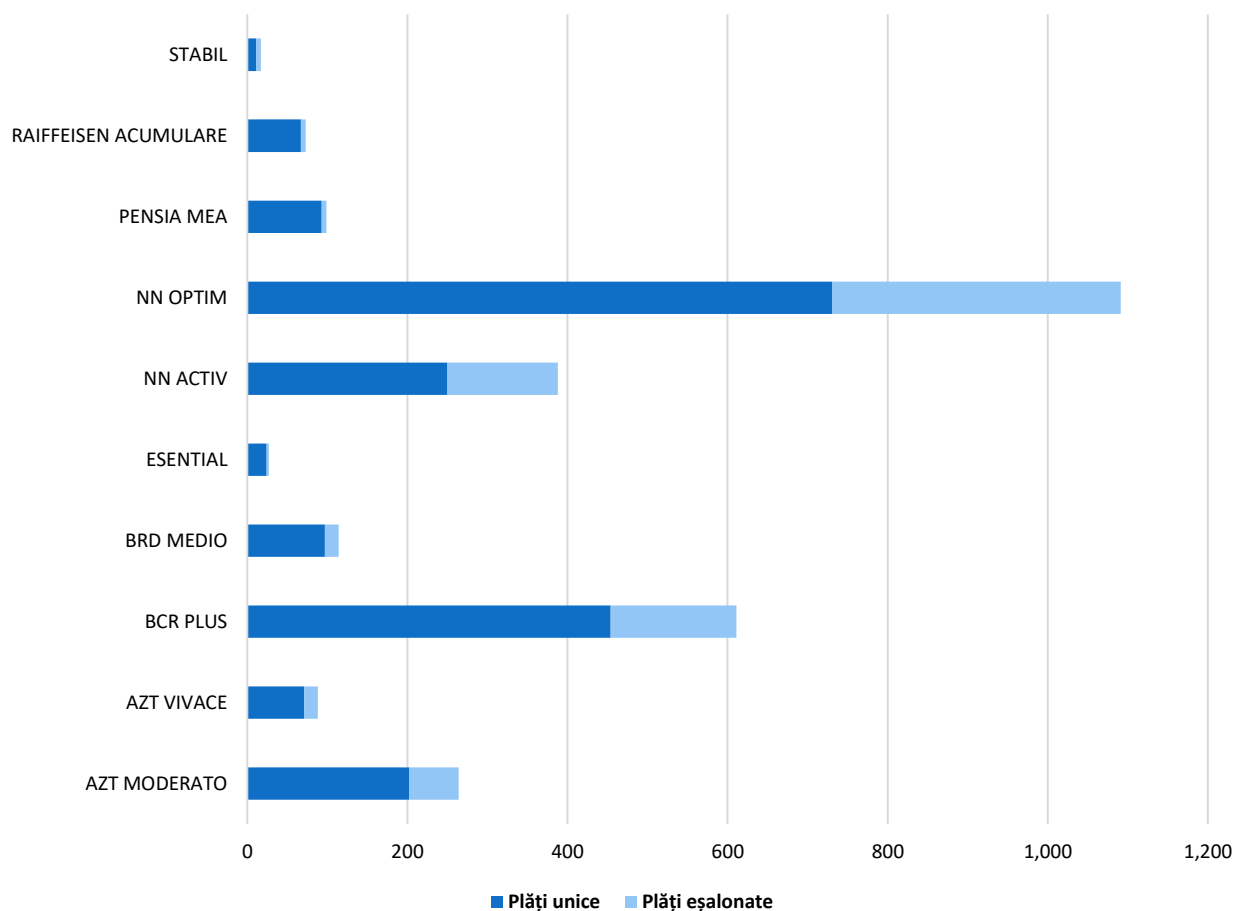
Modalitatea de plată a activului personal net preferată de către participanți/beneficiari în trimestrul I al anului 2024 a fost plata unică, reprezentând un procent de 72,2% din totalul numărului de plăți efectuate de fondurile de pensii facultative. Ca urmare a deschiderii dreptului la pensie, au fost efectuate plăți unice în valoare de 23,9 milioane lei și plăți eșalonate în valoare de 10,9 milioane lei. Au fost înregistrate plăți unice în cuantum de 1,35 milioane de lei și plăți eșalonate în cuantum de 0,36 mil de lei către beneficiarii activului personal net ca urmare a decesului participantului. Pentru situații de invaliditate, cuantumul activului net personal plătit a fost de aproximativ 1,65 milioane lei aferent plăților unice și 0,43 mil de lei prin plăți eșalonate.

Grafic 39 Structura plăților activului personal net în perioada ianuarie-martie 2024



Sursa: prelucrare ASF

Grafic 40 Numărul plăților efectuate din fond în funcție de modalitatea de plată în perioada ian. - mar. 2024



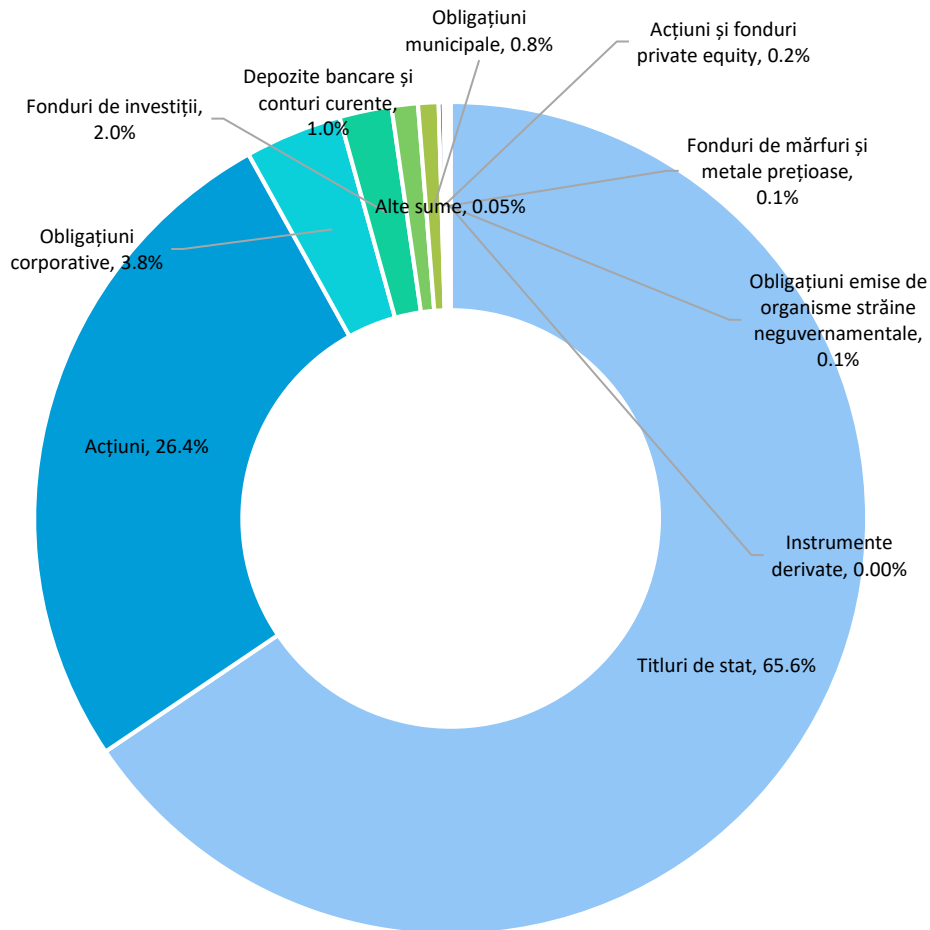
rsa: prelucrare ASF

Cele mai mari ponderi în totalul plăților activului personal net în trimestrul I al anului 2024 au fost înregistrate de FPF NN Optim (39%), FPF BCR Plus (22%) și FPF NN Activ (14%). Deschiderea dreptului la pensie reprezintă ponderea cea mai mare în plățile fondurilor de pensii facultative (79%).

4.5. Structura investițiilor

La finalul lunii martie 2024, titlurile de stat și acțiunile au rămas principalele instrumente financiare în care au investit fondurile de pensii facultative. Investițiile în titluri de stat au reprezentat 65,6% din totalul activelor iar cele în acțiuni 26,4%. O altă categorie importantă de active financiare în care au investit fondurile de pensii facultative este reprezentată de obligațiunile corporative (3,8%), fondurile de investiții (2%) și depozitele bancare.

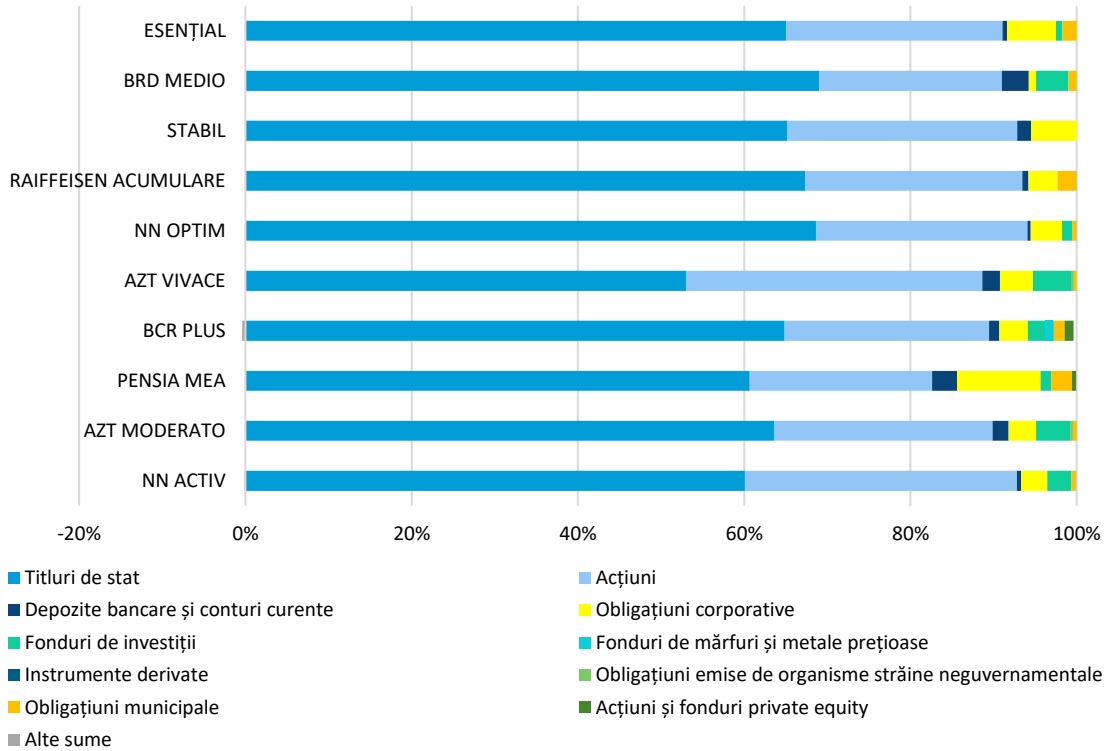
Grafic 41 Structura investițională a tuturor fondurilor de pensii facultative la 31 martie 2024



Sursa: prelucrare ASF

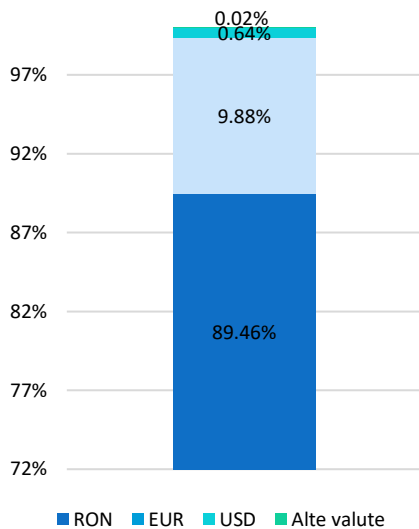
Toate fondurile de pensii facultative au investit majoritar în titluri de stat, în procente de peste 53% din activele totale. Dintre cele zece fonduri de pensii facultative, FPF Raiffeisen Acumulare, FPF NN Optim și FPF BRD Medio au investit cel mai mare procent în titluri de stat, având niveluri cuprinse între 67,3% și 69,04%. Alte instrumente financiare precum acțiunile sau obligațiunile corporative se regăsesc în portofoliile investiționale ale fondurilor de pensii facultative în procente relevante.

Grafic 42 Structura portofoliilor investiționale ale fondurilor de pensii facultative la 31 martie 2024



Sursa: prelucrare ASF

Grafic 43 Structura valutară a fondurilor de pensii facultative la 31 martie 2024

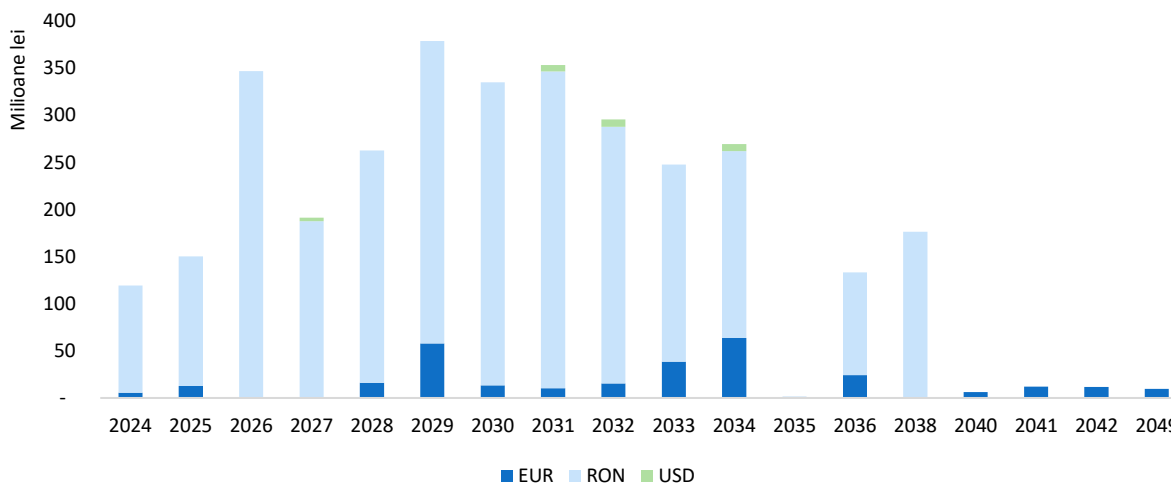


La finalul lunii martie 2024, investițiile locale ale fondurilor de pensii facultative au înregistrat un procent de aproximativ 89%, iar din plasamentele în valută, ponderea cea mai mare au avut-o cele în euro (9,88%) și dolar american (0,64%). Cinci administratori ai fondurilor de pensii facultative au utilizat instrumente de acoperire a riscului valutar în la finalul lunii martie 2024.

Sursa: prelucrare ASF

Valoarea titlurilor de stat deținute de fondurile de pensii facultative era de 3,3 miliarde de lei, la finalul lunii martie 2024. Dintre acestea, titlurile de stat denuminate în lei înregistrează un procent semnificativ (90,1%), urmate de cele denuminate în euro fiind 9,1% și în dolar american 0,8%. În cazul emisiunilor în lei, cele mai mari valori au fost înregistrate de titlurile de stat cu data maturității în 2026, 2029, 2030 și 2031, în timp ce aproximativ 40,5% din emisiunile în euro ajung la scadență în 2029 și 2034.

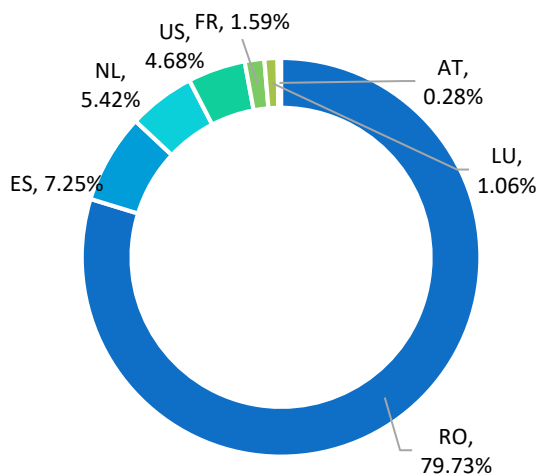
Grafic 44 Structura pe valute și scadențe a titlurilor de stat din portofoliile fondurilor de pensii facultative la 31 martie 2024



Sursa: prelucrare ASF

La finalul lunii martie 2024, investițiile în obligațiuni corporative au fost în cuantum de aproximativ 190 de milioane de lei, cu o pondere de circa 3,8% în totalul activelor fondurilor de pensii facultative. Investițiile în obligațiunile emise de organisme străine neguvernamentale au atins un procent de circa 0,1%, investițiile în obligațiuni municipale fiind de 0,8%.

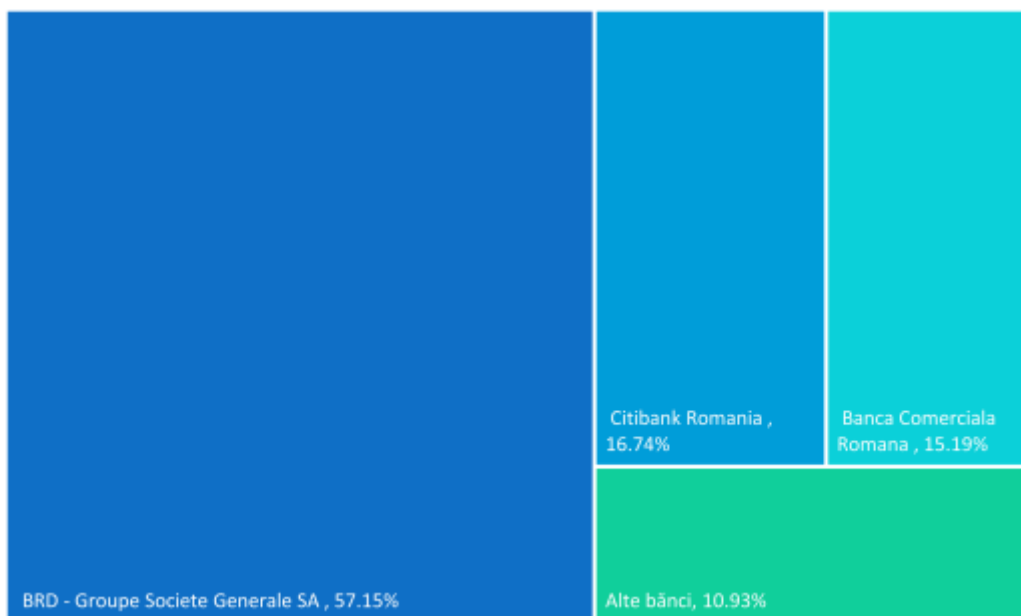
Grafic 45 Structura obligațiunilor corporative în funcție de țara emitenților la 31 martie 2024



Sursa: prelucrare ASF

Din totalul obligațiunilor corporative, fondurile de pensii facultative au investit 80% în instrumente românești, 7,3% în obligațiuni corporative emise de emitenți din Spania, respectiv 5,4% în obligațiuni corporative emise de companii din Olanda. Principalele obligațiuni corporative în care au investit fondurile de pensii facultative sunt emise de Banca Comercială Română în procent de 44% din totalul obligațiunilor corporative, urmate de cele emise de Raiffeisen Bank SA (16%) și de către Unicredit Bank SA (12%).

Grafic 46 Emitenții depozitelor bancare și conturilor curente la 31 martie 2024

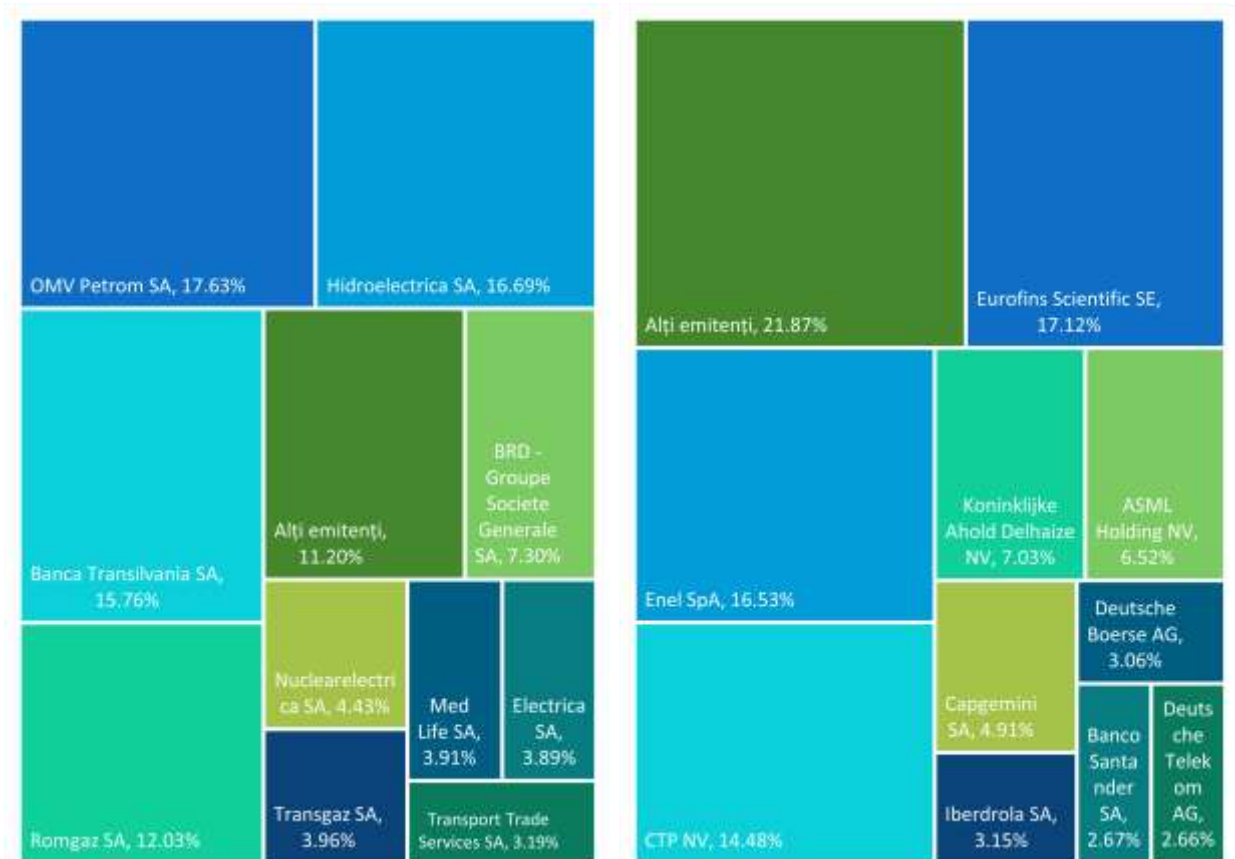


Sursa: prelucrare ASF

Plasamentele fondurilor de pensii facultative în depozite bancare și conturi curente au înregistrat un nivel de 51,4 milioane de lei la finalul lunii martie 2024. Principalele instituții la care fondurile de pensii facultative dețin depozite bancare sau conturi curente sunt: BRD - Groupe Société Générale SA, Citibank România și Banca Comercială Română.

Fondurile de pensii din Pilonul III investesc în emitenți care respectă governanța corporativă și sunt transparente. La 31 martie 2024, sistemul pensiilor facultative din România a investit în acțiuni în procent de aproximativ 26,4%, reprezentând 1,33 miliarde de lei. Cea mai mare parte a emitenților de acțiuni e reprezentată de emitenții din România (96,52%), restul fiind companii din alte state (3,48%).

Grafic 47 Emitenții acțiunilor din portofoliile fondurilor de pensii private din Pilonul III, din România (stânga) și din alte state (dreapta)



Sursa: prelucrare ASF

Similar ca în Pilonul II, fondurile de pensii facultative au investit cel mai mare procent din acțiuni în emitenți listați pe piața reglementată a BVB, în top fiind OMV Petrom SA și Hidroelectrica SA. În ceea ce privește emitenții străini, majoritatea sunt din Olanda, Germania și Luxemburg.

4.6. Rate de rentabilitate

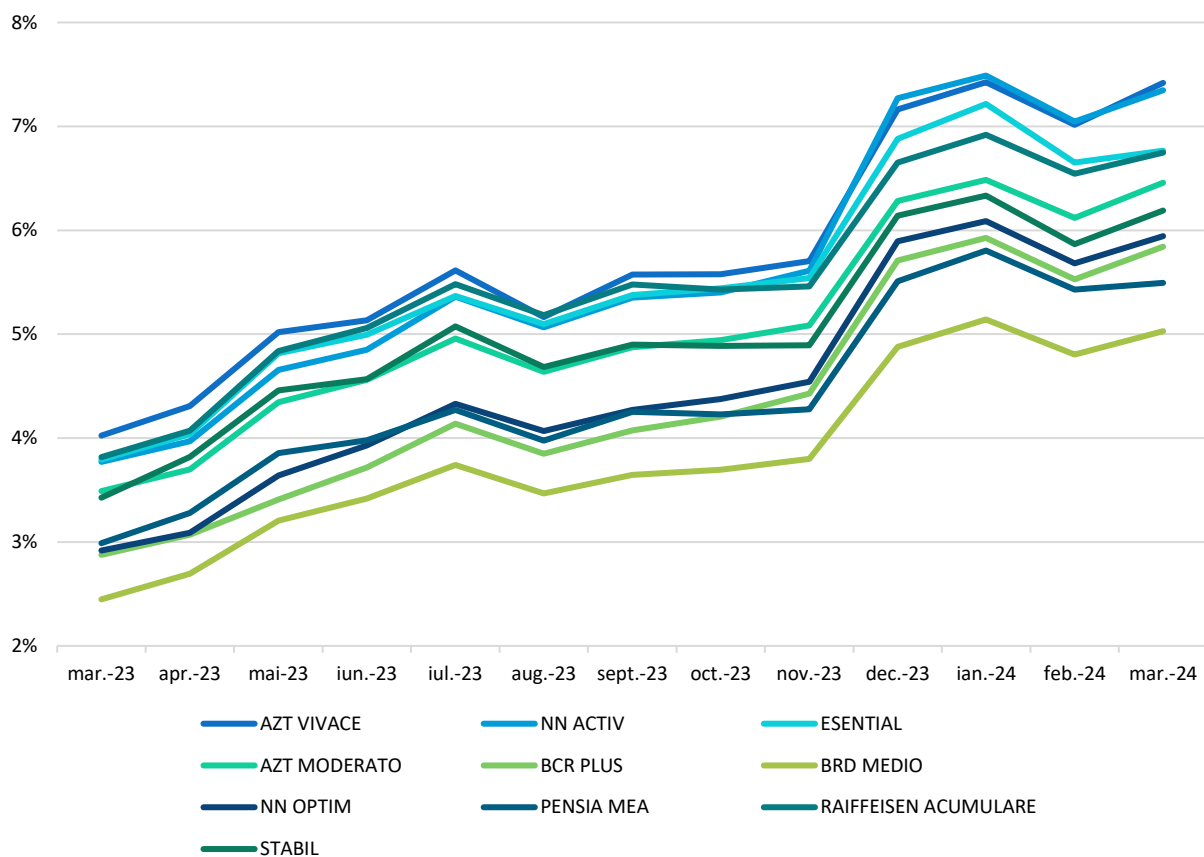
Rata de rentabilitate a fondurilor de pensii facultative reprezintă rata anualizată a produsului randamentelor zilnice, măsurată pe o perioadă de 60 de luni. Ratele de rentabilitate anualizate ale fondurilor de pensii facultative au înregistrat următoarele valori la finalul lunii martie 2024, în creștere comparativ cu aceeași lună a anului anterior:

Tabel 8 Ratele de rentabilitate anualizate ale fondurilor de pensii facultative

Denumire fond de pensii facultative	Martie 2023	Martie 2024
AZT VIVACE	4.0239%	7.4186%
NN ACTIV	3.7711%	7.3484%
AEGON ESEŢIAL	3.7928%	6.7655%
AZT MODERATO	3.4898%	6.4589%
BCR PLUS	2.8765%	5.8421%
BRD MEDIO	2.4479%	5.0298%
NN OPTIM	2.9179%	5.9434%
PENSIA MEA	2.9886%	5.4924%
RAIFFEISEN ACUMULARE	3.8168%	6.7458%
STABIL	3.4264%	6.1901%

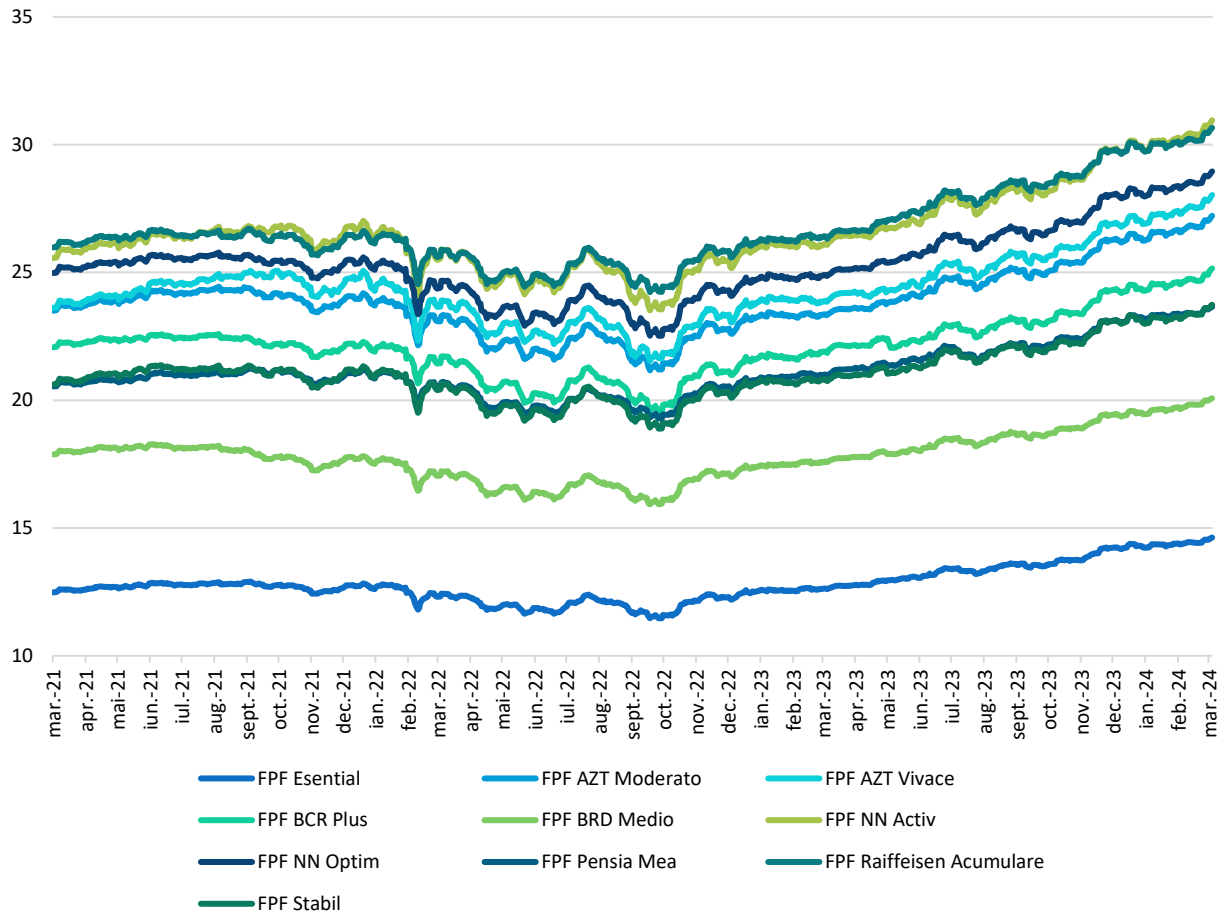
Sursa: ASF

Grafic 48 Evoluția ratelor de rentabilitate anualizate ale fondurilor de pensii facultative



Sursa: Prelucrare ASF

Grafic 49 Evoluția Valorilor Unitare ale Activelor Nete ale fondurilor de pensii din Pilonul III (lei)



Sursa: prelucrare ASF

Similar cu Pilonul II, pe parcursul trimestrului I al anului 2024, fondurile de pensii facultative au continuat tendința de creștere a valorilor unitare ale activelor.

4.7. Depozitarii fondurilor de pensii facultative

Similar ca în Pilonul II, nivelul de concentrare al depozitarii este unul ridicat pentru fondurile de pensii facultative, BRD – GSG având în custodie 95,2% din activele Pilonului III.

Tabel 9 Depozitarii fondurilor de pensii facultative

Depozitar	Fond de pensii	% Active Pilon III
BRD - GROUPE SOCIETE GENERALE SA	FPF NN OPTIM	43,9%
BRD - GROUPE SOCIETE GENERALE SA	FPF BCR PLUS	15,7%

BRD - GROUPE SOCIETE GENERALE SA	FPF NN ACTIV	12,5%
BRD - GROUPE SOCIETE GENERALE SA	FPF AZT MODERATO	9,6%
BANCA COMERCIALĂ ROMÂNĂ SA	FPF BRD MEDIO	4,8%
BRD - GROUPE SOCIETE GENERALE SA	FPF PENSIA MEA	4,6%
BRD - GROUPE SOCIETE GENERALE SA	FPF RAIFFEISEN ACUMULARE	4,2%
BRD - GROUPE SOCIETE GENERALE SA	FPF AZT VIVACE	3,4%
BRD - GROUPE SOCIETE GENERALE SA	FPF GENERALI STABIL	0,9%
BRD - GROUPE SOCIETE GENERALE SA	FPF AEGON ESENTIAL	0,3%

Sursa: prelucrare ASF

5. Fondurile de pensii ocupaționale

Legea nr. 1/2020 privind pensiile ocupaționale transpune în legislația românească prevederile Directivei UE 2016/2341, IORP II, stabilind condițiile pentru înființarea fondurilor de pensii ocupaționale. Fondurile de pensii ocupaționale au la bază o formă de parteneriat social între angajator și angajații săi, fiind totodată și un factor de stimulare și recompensare a salariaților, precum și de retenție a acestora. Astfel, angajatorul este cel care propune schema de pensii pentru toți salariații, în cadrul contractului colectiv de muncă, și, totodată, în considerarea interesului său legitim de contribuitor la fond, îi reprezintă pe aceștia în relația cu administratorul, care înființează și administrează fondul de pensii ocupaționale.

În luna februarie 2022 a fost aprobată cererea BCR PENSII, Societate de Administrare a Fondurilor de Pensii Private SA, de autorizare ca administrator al fondurilor de pensii ocupaționale. La finalul trimestrului I al anului 2024 nu exista nici un fond de pensii ocupaționale înființat pe piața pensiilor private din România.

Listă grafice

<i>Grafic 1 Creșterea economică trimestrială (ca modificare procentuală față de perioada anterioară)</i>	6
<i>Grafic 2 Creșterea economică trimestrială (nivel – Indice 2015 – 100)</i>	8
<i>Grafic 3 Rata inflației (2020 – 2024)</i>	9
<i>Grafic 4 Randamentele obligațiunilor suverane (10 ani)</i>	10
<i>Grafic 5 Rata lunară a șomajului</i>	11
<i>Grafic 6 Sentiment economic</i>	12
<i>Grafic 8 Expunerea pe țări a activelor fondurilor de pensii la 31 decembrie 2023</i>	16
<i>Grafic 9 Structura investițională a fondurilor de pensii ocupaționale în statele europene în T4 2023 (%)</i>	17
<i>Grafic 10 Valoarea activelor totale ale sistemului de pensii private</i>	18
<i>Grafic 11 Gradul de concentrare al fondurilor de pensii private (în funcție de valoarea totală a activelor la 31 martie 2024)</i>	19
<i>Grafic 12 Evoluția volatilității zilnice anualizate a fondurilor de pensii din Pilonul II - GARCH (1,1)</i>	20
<i>Grafic 13 Evoluția volatilității zilnice anualizate a fondurilor de pensii din Pilonul III - GARCH (1,1)</i>	20
<i>Grafic 14 Valoarea activelor fondurilor de pensii administrate privat</i>	22
<i>Grafic 15 Cota de piață a fondurilor de pensii administrate privat la 31 martie 2024 în funcție de activele totale administrate</i>	22
<i>Grafic 16 Structura pe vârste a participanților la 31 martie 2024</i>	23
<i>Grafic 17 Evoluția numărului de participanți nou intrați în sistem (axa stângă) și a gradului de repartizare aleatorie (axa dreaptă)</i>	23
<i>Grafic 18 Evoluția lunară a contribuțiilor brute virate și contribuția medie per participant</i>	24
<i>Grafic 19 Distribuția cumulată a activelor participanților (stânga) și valoarea medie a activelor per participant în funcție de fond la finalul lunii martie 2024</i>	25
<i>Grafic 20 Valoarea activului net personal plătit în perioada ianuarie-martie 2024</i>	26
<i>Grafic 21 Structura plăților activului personal net în perioada ianuarie-martie 2024</i>	26
<i>Grafic 22 Numărul plăților efectuate din fond în funcție de modalitatea de plată în perioada ian. - mar. 2024</i>	27
<i>Grafic 23 Structura investițională a tuturor fondurilor de pensii administrate privat la 31 martie 2024</i> ..	28
<i>Grafic 24 Structura portofoliilor investiționale ale fondurilor de pensii administrate privat la 31 martie 2024</i>	28
<i>Grafic 25 Structura valutară a fondurilor de pensii administrate privat la 31 martie 2024</i>	29

<i>Grafic 26 Structura pe valute și scadențe a titlurilor de stat din portofoliile fondurilor de pensii administrate privat la 31 martie 2024.....</i>	<i>29</i>
<i>Grafic 27 Structura obligațiunilor corporative în funcție de țara emitenților la 31 martie 2024</i>	<i>30</i>
<i>Grafic 28 Emitenții depozitelor bancare și conturilor curente la 31 martie 2024.....</i>	<i>30</i>
<i>Grafic 29 Emitenții acțiunilor din portofoliile fondurilor de pensii private din Pilonul II, din România (stânga) și din alte state (dreapta) la 31 martie 2024</i>	<i>31</i>
<i>Grafic 30 Evoluția ratelor de rentabilitate anualizate ale fondurilor de pensii administrate privat</i>	<i>33</i>
<i>Grafic 31 Evoluția Valorilor Unitare ale Activelor Nete ale fondurilor de pensii din Pilonul II (lei).....</i>	<i>33</i>
<i>Grafic 32 Valoarea activelor fondurilor de pensii facultative</i>	<i>36</i>
<i>Grafic 33 Cota de piață a fondurilor de pensii facultative la 31 martie 2024 în funcție de activele totale</i>	<i>36</i>
<i>Grafic 34 Structura pe vârste a participanților la 31 martie 2024.....</i>	<i>37</i>
<i>Grafic 35 Evoluția lunară a numărului de participanți nou intrați în sistemul pensiilor facultative (persoane)</i>	<i>38</i>
<i>Grafic 36 Evoluția lunară a contribuțiilor medii brute virate.....</i>	<i>38</i>
<i>Grafic 37 Evoluția lunară a contribuțiilor brute virate (stânga) și a numărului de participanți cu contribuții (dreapta).....</i>	<i>39</i>
<i>Grafic 38 Distribuția cumulată a activelor participanților (stânga) și valoarea medie a activelor per participant în funcție de fond la finalul lunii martie 2024</i>	<i>39</i>
<i>Grafic 39 Valoarea activului net personal plătit în perioada ianuarie-martie 2024.....</i>	<i>40</i>
<i>Grafic 40 Structura plăților activului personal net în perioada ianuarie-martie 2024.....</i>	<i>40</i>
<i>Grafic 41 Numărul plăților efectuate din fond în funcție de modalitatea de plată în perioada ian. - mar. 2024</i>	<i>41</i>
<i>Grafic 42 Structura investițională a tuturor fondurilor de pensii facultative la 31 martie 2024</i>	<i>42</i>
<i>Grafic 43 Structura portofoliilor investiționale ale fondurilor de pensii facultative la 31 martie 2024.....</i>	<i>43</i>
<i>Grafic 44 Structura valutară a fondurilor de pensii facultative la 31 martie 2024.....</i>	<i>43</i>
<i>Grafic 45 Structura pe valute și scadențe a titlurilor de stat din portofoliile fondurilor de pensii facultative la 31 martie 2024.....</i>	<i>44</i>
<i>Grafic 46 Structura obligațiunilor corporative în funcție de țara emitenților la 31 martie 2024</i>	<i>44</i>
<i>Grafic 47 Emitenții depozitelor bancare și conturilor curente la 31 martie 2024.....</i>	<i>45</i>
<i>Grafic 48 Emitenții acțiunilor din portofoliile fondurilor de pensii private din Pilonul III, din România (stânga) și din alte state (dreapta)</i>	<i>46</i>
<i>Grafic 49 Evoluția ratelor de rentabilitate anualizate ale fondurilor de pensii facultative</i>	<i>47</i>

Grafic 50 Evoluția Valorilor Unitare ale Activelor Nete ale fondurilor de pensii din Pilonul III (lei) 48

Listă tabele

<i>Tabel 1 Evoluția Produsului intern brut trimestrial.....</i>	<i>7</i>
<i>Tabel 2 Evoluția gradului de penetrare al pensiilor private (activele totale ale mijloacelor de economisire pentru pensionare % PIB).....</i>	<i>14</i>
<i>Tabel 3 Cota de piață a depozitarilor fondurilor de pensii private</i>	<i>19</i>
<i>Tabel 4 Distribuția pe regiuni a contribuției lunare medii în luna martie 2024 (lei).....</i>	<i>24</i>
<i>Tabel 5 Distribuția pe regiuni a contribuțiilor totale în luna martie 2024 (milioane lei)</i>	<i>25</i>
<i>Tabel 6 Ratele de rentabilitate anualizate ale fondurilor de pensii administrate privat</i>	<i>32</i>
<i>Tabel 7 Depozitarii fondurilor de pensii administrate privat</i>	<i>34</i>
<i>Tabel 8 Ratele de rentabilitate anualizate ale fondurilor de pensii facultative.....</i>	<i>47</i>
<i>Tabel 9 Depozitarii fondurilor de pensii facultative</i>	<i>48</i>